

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

**REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ
NA RZECZ ZATRUDNIENIA
NA 2009 ROK
DLA
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO**

Warszawa 2009

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział I. Ogólna informacja o województwie	6
1. Stan i struktura gospodarki.....	6
Rozdział II. Zadania na rzecz tworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego i powstawania nowych miejsc pracy	23
1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	23
1.1. Aktywizacja zawodowa priorytetowych grup bezrobotnych wymagających wsparcia	23
2. Rozwój przedsiębiorczości w regionie	27
2.1. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.....	27
3. Inwestowanie w kapitał ludzki	29
3.1. Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr instytucji rynku pracy	29
3.2. Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli	32
3.3. Projektowanie i popularyzowanie nowych zachęt do kształcenia ustawicznego i idei uczenia się przez całe życie	45
3.4. Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki	49
3.5. Reorientacja i aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej i osób odchodzących z rolnictwa	49
4. Wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy i jednostki współpracujące	49
4.1. Usługi świadczone w ramach sieci EURES przez publiczne służby zatrudnienia .	49
4.2. Działania na rzecz promocji zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy	50
4.3. Rozwój i doskonalenie usług świadczonych przez OHP	52
4.4. Rozwój i doskonalenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	52
4.5. Rozwój dialogu i partnerstwa lokalnego	53
4.6. Współpraca z jednostkami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi w zakresie rynku pracy.....	54
4.7. Usługi świadczone w ramach wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców	56
Rozdział III. Finansowanie zadań	57
Rozdział IV. Monitorowanie i koordynowanie wykonywanych zadań	58
Załączniki	60

Wstęp

Podstawą dla opracowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia jest ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.). Zgodnie z art. 3 ust. 4 ww. ustawy Samorząd Województwa na podstawie Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia oraz Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia.

Dokument określa kierunki rozwoju polityki regionalnej województwa mazowieckiego w obszarze rynku pracy na 2009 rok. Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia stanowi podstawę realizacji zadań wynikających m.in. z potrzeb lokalnych rynków pracy, w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Dokument określa priorytetowe grupy osób bezrobotnych i innych osób wymagających szczególnego wsparcia oraz zawiera zbiór działań mających wpływ na kształtowanie się mazowieckiego rynku pracy.

Intencją dokumentu jest stworzenie warunków dla ograniczenia bezrobocia, wzrostu zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich oraz przełamanie barier resortowych i sektorowych poprzez nawiązanie partnerstwa i współpracy pomiędzy samorządem gminnym, powiatowym, wojewódzkim a przede wszystkim partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok dla województwa mazowieckiego opracowany został przy współpracy instytucji podlegających Samorządowi Województwa Mazowieckiego oraz partnerów zewnętrznych działających na rzecz rynku pracy. Przy opracowaniu dokumentu uczestniczyli:

- Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie oraz Filie w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach
- Powiatowe Urzędy Pracy
- Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego - Departament Edukacji Publicznej i Sportu
- Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
- Agencja Rozwoju Mazowska S.A.
- Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP

Dokument Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok składa się z czterech rozdziałów i załączników.

Rozdział I charakteryzuje sytuację mazowieckiego rynku pracy.

Rozdział II zawiera planowane zadania na rzecz tworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego i powstawania nowych miejsc pracy.

Rozdział III przedstawia finansowanie zadań realizowanych w ramach regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia.

Rozdział IV przedstawia sposób monitorowania i koordynowania wykonywanych zadań.

Kierując się analizą mazowieckiego rynku pracy, opierając się na doświadczeniach wynikających z realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2008 rok oraz wpisując się w działania Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009 - 2011 określono:

- a) priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia będących w szczególnie trudnej sytuacji, do których należą:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

b) podstawowe kierunki działań mające wpływ na wzrost zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia na mazowieckim rynku pracy:

- aktywizacja osób z grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,
- rozwój przedsiębiorczości w regionie,
- inwestowanie w kapitał ludzki,
- wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy i jednostki współpracujące.

Priorytetowo w 2009 roku na terenie Mazowsza traktowane będą działania, które będą dotyczyć:

- rozwoju przedsiębiorczości,
- aktywizacji zawodowej osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- inwestowania w kapitał ludzki,
- doskonalenia umiejętności i kwalifikacji kadry nauczycielskiej,
- doskonalenia instytucjonalnej obsługi rynku pracy,
- wykorzystania środków UE - EFS na efektywne programy rynku pracy,
- rozwoju dialogu i partnerstwa lokalnego.

Priorytety, kierunki działań i zadania zgłoszone do realizacji w ramach Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia wpisują się przede wszystkim w cele i założenia zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020, której główne cele strategiczne dotyczą:

- budowy społeczeństwa informacyjnego i poprawy jakości życia mieszkańców województwa,
- zwiększenia konkurencyjności regionu w układzie międzynarodowym,
- poprawy spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej regionu w ramach zrównoważonego rozwoju.

Strategiczne cele stanowią podstawę dla szczegółowych kierunków działań Strategii:

- wzrost zatrudnienia w regionie i przeciwdziałanie bezrobociu
- wzrost poziomu wykształcenia i poprawa jakości kadr
- wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich
- wykorzystanie potencjału endogenicznego Obszaru Metropolitalnego Warszawy

do stymulowania rozwoju całego regionu.

Planowane przedsięwzięcia, projekty i programy realizowane w ramach Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok wpisują się w wyznaczone kierunki Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

Ponadto pomocnym w osiągnięciu zakładanych celów planowanych w ramach poszczególnych projektów, programów i przedsięwzięć jest wykorzystanie środków finansowych UE, a w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego. Istotą wsparcia udzielanego przez fundusz są działania długookresowe i długofalowe - inwestycje w kapitał ludzki, powiązane z poprawą konkurencyjności regionów oraz wzrostem przedsiębiorczości. W myśl zasady subsydiarności, wsparcie finansowe udzielane przez fundusz pomaga także budować partnerstwo lokalne w regionach, co w konsekwencji przyczyni się do budowy społeczeństwa obywatelskiego.

Rozdział I. Ogólna informacja o województwie

1. Stan i struktura gospodarki

Charakterystyka województwa mazowieckiego

Mazowsze jest największym regionem w kraju, zarówno pod względem zajmowanego obszaru jak i liczby mieszkańców. Zajmuje powierzchnię 35.558 km² (11,4% powierzchni kraju)¹. W połowie 2008 r. na Mazowszu mieszkało 5.195,0 tys. osób, tj. 13,6% ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 146 osób/km² (4 miejsce w kraju) i jest wyższa od średniej krajowej wynoszącej 122 osoby/km². W miastach mieszkało 3.359.5 tys. osób, na wsi 1.835,5 tys. osób. W województwie funkcjonuje 314 gmin (w tym: 35 miejskich, 50 miejsko-wiejskich i 229 wiejskich) 37 powiatów i 5 miast na prawach powiatu: Warszawa, Ostrołęka, Płock, Radom, Siedlce.

Największym miastem regionu jest Warszawa (1.708,0 tys. osób), stolica regionu i kraju, znacząca metropolia w skali Europy, koncentrująca prawie 33% ogółu ludności województwa. Łącznie z otaczającymi ją obszarami zurbanizowanymi tworzy aglomerację warszawską, grupującą podstawową część potencjału społecznego i gospodarczego województwa i kraju. Ważnymi ogniwami sieci osadniczej Mazowsza są ośrodki subregionalne: Radom – 224,5 tys. osób, Płock – 126,8 tys. osób, Siedlce - 77,1 tys. osób, Ostrołęka – 54,0 tys. osób, Ciechanów – 45,4 tys.

Województwo mazowieckie wyróżnia się w skali kraju najwyższym poziomem rozwoju gospodarczego, jednakże widoczne są znaczne (największe w kraju) dysproporcje przestrzenne w rozwoju województwa. Zasadniczy potencjał gospodarczy, kapitałowy i intelektualny skupiony jest w Warszawie i aglomeracji warszawskiej. Subregiony województwa odznaczają się zdecydowanie słabszym potencjałem gospodarczym i niższą dynamiką rozwojową. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego województwo zawdzięcza dobrze rozwiniętemu sektorowi usług. W sektorze tym w ostatnich latach najszybciej rosła liczba miejsc pracy.

Ludność

W czerwcu 2008 r.² na Mazowszu mieszkało 5.195.000 osób, tj. 13,6% ludności Polski. Spośród ogółu mieszkańców województwa - najwięcej mieszkańców liczyło m.st. Warszawa (1.704.717 osób), najmniej powiat łosicki (32.438 osób). W miastach mieszkało 3.359.472 osoby (64,7% ogółu ludności województwa), na wsi 1.835.528 osób (35,3%).

Ludność według faktycznego miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	31 XII 2003	31 XII 2004	31 XII 2005	31 XII 2006	31 XII 2007	30 VI 2008
Ludność ogółem	5 135 732	5 145 997	5 157 729	5 171 702	5 188 488	5 195 000
miasto	3 322 188	3 329 863	3 338 255	3 346 700	3 356 370	3 359 472
wieś	1 813 544	1 816 134	1 819 474	1 825 002	1 832 118	1 835 528

Liczba ludności województwa **wzrosła** w stosunku do końca 2003 r. o 59.268 osób (o 1,2%), natomiast w odniesieniu do końca 2007 r. **wzrosła** o 6.512 osób (o 0,1%), z tego w miastach wzrosła o 3.102 osoby (o 0,1%), a na wsi 3.410 osób (o 0,2%).

Jednocześnie następował szybki wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym. **Ludność**

¹ Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2007 r., wyd. Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2007

² Ludność. Stan i struktura w przekroju terytorialnym (Stan w dniu 30 VI 2008 r.), wyd. Główny Urząd Statystyczny.

w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat) liczyła **3.314.298** osób (63,8% mieszkańców Mazowsza, w *Polsce* 64,5% ludności).

Ludność w wieku produkcyjnym według faktycznego miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	31 XII 2003	31 XII 2004	31 XII 2005	31 XII 2006	31 XII 2007	30 VI 2008
Ludność ogółem	3 217 872	3 248 829	3 274 648	3 293 676	3 309 405	3 314 298
miasto	2 161 227	2 176 240	2 186 859	2 191 099	2 192 522	2 191 041
wieś	1 056 645	1 072 589	1 087 789	1 102 577	1 116 883	1 123 257

W odniesieniu do końca 2003 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym **wzrosła** o 96.426 osób (o 3,0%), przy czym w miastach liczba tej populacji wzrosła o 1,4%, a na wsi o 6,3%.

W odniesieniu do końca 2007 r. liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła o 4.893 osoby (o 0,15%), przy czym w miastach zmniejszyła się o 0,07%, a na wsi wzrosła o 0,57%.

Pośród osób w wieku produkcyjnym kobiety stanowiły 48,8% (1.616.649 osób, w tym 1.096.487 to mieszkanki miast).

Większość obszaru województwa to regiony rolnicze. W 29 powiatach ludność zamieszkała na wsi stanowiła ponad połowę ludności województwa, a w 15 stanowiła 70,0% i powyżej. Typowo rolnicze powiaty to: powiat siedlecki, gdzie 97,7% ogółu ludności to mieszkańcy wsi, ostrołęcki (96,4%), czy powiat płocki (90,9%). Poza miastami na prawach powiatu, najmniejszym udziałem ludności zamieszkałej na wsi wyróżniły się powiaty: wołomiński, gdzie ludność zamieszkała na wsi stanowiła 33,0% ogółu mieszkańców powiatu, otwocki (37,9%) oraz żyrardowski (36,9%).

Podobnie jak w całym kraju, również na Mazowszu w końcu czerwca 2008 r. dominowały kobiety, które stanowiły 52,1% ludności (2.709.029 osób). Największą przewagą kobiet wyróżniała się Warszawa (54,0%) ogółu mieszkańców, następnie powiat pruszkowski (52,7%), m. Siedlce (52,6%), powiat grodziski (52,4%) m. Radom (52,3%), m. Płock oraz powiat żyrardowski (po 52,3%). Mniej niż połowę mieszkańców stanowiły kobiety w powiatach: ostrołęckim (49,3%), siedleckim (49,6%), białobrzeskim (49,8%) oraz łosickim (49,9%).

Prognoza ludności województwa do roku 2035

Według opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny prognozy ludności³ w województwie mazowieckim w 2035 r. będzie mieszkało 5.469.505 osób, tj. o 274.500 osób (o 5,3%) więcej niż w połowie 2008 r. W okresie do 2035 r. nastąpi istotne przesunięcie w proporcjach między liczbą ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Liczba ludności w wieku produkcyjnym zmniejszy się w stosunku do danych rzeczywistych z połowy 2008 r. o 125.464 osoby (o 4,1%). Udział tej grupy osób zmniejszy się z 63,8% w połowie 2008 r. do 58,1% w 2035 r., przy czym do - 2010 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym będzie rosła (z 3.314.298 osób w połowie 2008 r. do 3.347.350 osób w 2010 r.).

Do 2010 r. istotnym problemem będzie zagospodarowanie przyrostu potencjalnych zasobów pracy (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat). W populacji ludności w wieku produkcyjnym, liczba młodzieży w wieku 19-24 lata będzie systematycznie malała (z 464.642 osób w połowie 2008 r., poprzez 368.368 osób w 2015 r. do 369.468 osób w 2035 r.).

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrośnie o 506.333 osoby (o 56,5%), a udział jej w ogólnej liczbie ludności zwiększy się z 17,3% w połowie 2008 r. do 25,7% w 2035 r. Liczba dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat w omawianym okresie zmniejszy się o 96.364 osoby (o 9,8%).

³ Źródło: Prognoza demograficzna na lata 2008 – 2035, GUS, Warszawa 2008 r.

Prognoza demograficzna do 2035 roku według Głównego Urzędu Statystycznego

Wyszczególnienie	Lata						
	VI 2008 ⁴	2010	2015	2020	2025	2030	2035
Ludność ogółem	5 119 500	5 250 169	5 353 636	5 429 840	5 471 012	5 480 198	5 469 505
w tym w wieku:							
0 - 2	162 256	174 030	177 871	166 547	148 246	133 843	131 525
3 - 6	194 029	210 456	239 369	237 670	218 349	194 070	179 100
7 - 12	313 531	299 016	320 042	361 921	359 719	331 547	295 698
13 - 15	181 576	165 573	149 662	163 788	183 371	180 598	165 198
16 - 18	201 005	185 687	156 359	147 664	176 264	184 454	175 759
19 - 24	464 642	425 729	368 368	316 027	306 734	355 210	369 468
0 - 17	984 031	970 683	990 070	1 028 992	1 028 810	962 938	887 667
18 - 44	2 064 675	2 099 545	2 117 916	2 020 478	1 869 206	1 738 697	1 674 013
45 - 59/64	1 249 623	1 247 805	1 182 661	1 181 635	1 291 324	1 450 269	1 504 821
18 - 59/64	3 314 298	3 347 350	3 300 577	3 202 113	3 160 530	3 188 966	3 178 834
60+/65+	896 671	932 136	1 062 989	1 198 735	1 281 672	1 328 294	1 403 004

Wskaźnik obciążenia ekonomicznego, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, zwiększy się z 57 w połowie 2008 r. do 72 w 2035 r.

Produkt Krajowy Brutto⁵

Województwo mazowieckie charakteryzuje najwyższy w Polsce potencjał gospodarczy mierzony wartością produktu krajowego brutto, która w 2006 r. wyniosła 229.212 mln zł i była wyższa o 9,0% w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 52,6% w porównaniu do 2000 r.

W 2006 r. udział Mazowsza w tworzeniu ogólnokrajowej wartości PKB wyniósł 21,6% i był o 0,2 punktu procentowego większy niż w 2005 r. w porównaniu z rokiem poprzednim.

Udziały poszczególnych podregionów w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa były wyraźnie zróżnicowane i kształtowały się na poziomie od 6,5% w podregionie radomskim do 62,3% w podregionie miasto Warszawa.

Wartość wskaźnika PKB w przeliczeniu na jednego mieszkańca wynosiła w 2006 r. 44.381 zł i była wyższa o 8,7% w porównaniu z rokiem poprzednim i o 51,1% w stosunku do 2000 r.

Województwo mazowieckie osiągnęło najwyższy poziom tego wskaźnika w Polsce – w 2006 r. przewyższył on przeciętną w kraju o 59,7%, tj. o 16.582 mln zł (w 2000 r. o 51,0%, a w 2005 r. o 58,4%).

Wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca była wyraźnie zróżnicowana w poszczególnych podregionach województwa i w 2006 r. wynosiła od 20.343 zł w podregionie radomskim do 83.933 zł w mieście Warszawie.

Pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca Warszawy zajmuje pierwszą lokatę w Polsce, przewyższając średnią krajową o 201,9%. W pozostałych podregionach województwa PKB na 1 mieszkańca wynosił od 73,2% średniej krajowej w podregionie radomskim do 105,3% w ciechanowsko-płockim.

⁴ Dla VI 2008 r. dane rzeczywiste, dla pozostałych lat prognoza GUS.

⁵ Źródło: Rachunki regionalne w województwie mazowieckim w latach 1995 – 2005, wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie, grudzień 2007 r. Produkt Krajowy Brutto Rachunki Regionalne w 2006 r., wyd. Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Katowicach, Katowice 2008 r.

Podmioty gospodarki narodowej⁶

W województwie mazowieckim we wrześniu 2008 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 644.559 podmiotów gospodarki narodowej (bez rolników indywidualnych) o 22.164 podmioty (o 3,6%) więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby podmiotów gospodarczych odnotowano w 41 powiatach, największy w powiatach: pruszkowskim (o 7,0%), ostrołęckim (o 5,7%), warszawskim zachodnim (o 5,4%) otwockim (o 5,1%), legionowskim, węgrowskim i wołomińskim (o 5,0%). Spadek liczby podmiotów wystąpił w m. Płocku (o 0,5%).

Podmioty sektora prywatnego stanowiły 97,8%, tj. 630.363 podmioty (przed rokiem – 608.225 podmiotów), natomiast podmioty sektora publicznego stanowiły 2,3%, tj. 14.196 podmiotów (przed rokiem 14.170 podmiotów). Wzrost liczby podmiotów gospodarczych obserwuje się zarówno w sektorze prywatnym (o 3,6%), jak i publicznym (o 0,2%).

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej funkcjonowało w m.st. Warszawie – 321.743 (prawie 50,0% ogółu podmiotów gospodarczych w województwie), w Radomiu – 24.737 (3,8%), w powiecie wołomińskim – 23.100 (3,6%) oraz pruszkowskim – 23.056 (3,6%). Z ogólnej liczby podmiotów 58,0% ma siedzibę w miastach na prawach powiatu.

Najwięcej podmiotów funkcjonowało w sekcji **handel i naprawy** – 194.992 (30,3% ogółu podmiotów), **obsługa nieruchomości i firm** – 127.433 (19,8%), **budownictwo** – 65.824 (10,2%) i **przetwórstwo przemysłowe** – 62.498 (9,7%).

Wśród ogółu podmiotów gospodarczych dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 72,4% ogólnej liczby podmiotów (466.643 podmioty), w poprzednim roku 74,1% (450.759 podmiotów).

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego stanowiły 3,6% ogółu podmiotów w województwie (23.250 spółek), przed rokiem 3,5% (21.918 spółek).

W okresie styczeń - wrzesień 2008 r. zarejestrowano 38.888 nowych podmiotów gospodarki narodowej, natomiast 22.201 podmiotów zrezygnowało z prowadzenia działalności gospodarczej.

Pracujący w gospodarce narodowej⁷

Na koniec 2007 r. w województwie mazowieckim pracowało 2.218.646 osób, o 102.405 osób (o 4,8%) więcej niż w 2006 r., a w odniesieniu do 2003 r. o 241.750 osób (o 12,2%) więcej. Pracujący w województwie mazowieckim stanowili 16,5% ogółu pracujących w Polsce.

Pracujący w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007
Pracujący ogółem w tym w sektorze;	1 976 896	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546
publicznym	508 865	508 613	511 375	508 782	512 268
prywatnym	1 468 031	1 516 355	1 555 466	1 607 359	1 706 278

W sektorze publicznym gospodarki pracowało 512.268 osób (23,1% ogółu pracujących w województwie), w sektorze prywatnym 1.706.278. osób (76,9%).

Na przestrzeni lat 2003 - 2007 największą dynamikę wzrostu liczby osób pracujących zanotowano w województwach:

- ⇒ lubuskim o 13,8%,
- ⇒ **mazowieckim** o **12,2%**,
- ⇒ wielkopolskim o 11,2%.

⁶ Źródło: Biuletyn Statystyczny województwa mazowieckiego III kwartał 2008 r., wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie.

⁷ Źródło: Roczniki Statystyczne Województwa Mazowieckiego 2001-2007 oraz „Pracujący w gospodarce narodowej w 2007 r.” wyd. Główny Urząd Statystyczny.

Najmniejszy wzrost odnotowano w województwach:

- ⇒ lubelskim i podkarpackim po 4,5%,
- ⇒ świętokrzyskim o 6,1%,
- ⇒ podkarpackim o 6,5%.

Mazowsze jest najbardziej rozwiniętym gospodarczo regionem Polski, dominuje w nim sektor usług (handel, telekomunikacja, usługi finansowe, ubezpieczenia). Istotne znaczenie w województwie ma także przemysł, głównie przetwórstwo przemysłowe. Znajdują się tu niemal wszystkie gałęzie przemysłu (oprócz górniczego, stocznioowego i koksowniczego). Poza przemysłem i usługami istotną rolę odgrywa też rolnictwo, głównie ogrodnictwo i sadownictwo.

W strukturze zatrudnienia w 2007 r. dominował sektor usług – 63,3%, z przewagą pracujących w usługach rynkowych – 47,3% ogółu pracujących. W usługach nierynkowych zatrudnionych było - 16,0% ogółu pracujących. W sektorze przemysłowym pracowało – 22,2% osób, a w sektorze rolniczym – 14,5% ogółu pracujących.

Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów ekonomicznych

Wyszczególnienie	Lata				
	2003	2004	2005	2006	2007
Pracujący ogółem, w tym w sektorach:	1 976 896	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546
rolniczym	319 044	320 752	321 022	320 958	321 524
przemysłowym	452 300	449 008	441 871	464 732	491 638
usługowym	1 205 470	1 255 134	1 303 948	1 330 451	1 405 384

W 2007 r. najwięcej osób pracowało w sekcjach: **handel i naprawy** – 399.942 osoby (18,0% ogółu pracujących), **przetwórstwo przemysłowe** – 334.479 osób (15,1%), oraz sekcjach: **rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybactwo** – 321.524 osoby (14,5%).

Najmniej osób pracowało w sekcji **hotele i restauracje** – 38.579 osób (1,7%).

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji^{*)}

Wyszczególnienie	Lata				
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	319 126	320 826	321 022	320 958	321 524
Przemysł	345 395	320 974	336 365	348 823	362 280
<i>w tym:</i>					
<i>przetwórstwo przemysłowe</i>	<i>316 071</i>	<i>320 047</i>	<i>309.317</i>	<i>321 327</i>	<i>334 479</i>
Budownictwo	106 815	101 206	105 506	115 909	129 358
Handel i naprawy	347 490	361 131	378 664	376 652	399 942
Hotele i restauracje	33 378	36 153	35 812	36 847	38 579
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	133 283	136 988	136 071	146 673	152 019
Pośrednictwo finansowe	68 727	71 049	79 385	83 362	94 915
Obsługa nieruchomości i firm	213 904	232 609	250 259	261 289	277 786
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	93 072	96 944	100 299	102 114	105 621
Edukacja	138 727	138 727	143 683	144 172	146 811
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	97 841	99 224	97 273	98 316	101 787
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	79 048	82 309	82 502	85 026	87 924
OGÓŁEM	1 976 896	2 024 968	2 066 841	2 116 141	2 218 546

Pracujący w sektorze przedsiębiorstw⁸

W okresie styczeń - wrzesień 2008 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1.298,4 tys. osób i było o 5,9% wyższe niż w analogicznym okresie ub. r. (w kraju zwiększyło się o 5,2%). Wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcjach: górnictwo (o 12,5%), obsługa nieruchomości i firm (o 12,2%), handel i naprawy (o 10,9%), budownictwo (o 10,2%), hotele i restauracje (o 5,6%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 4,3%), transport, gospodarka magazynowa i łączność (o 2,2%), przetwórstwo przemysłowe (o 1,9%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o stosunkowo dużym udziale w zatrudnieniu zwiększyło się ono m.in. w produkcji maszyn i aparatury elektrycznej (o 10,1%), produkcji wyrobów z metali (o 5,3%), produkcji maszyn i urządzeń (o 4,8%), w działalności wydawniczej, poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 3,7%), w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 3,3%), produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 2,4%) oraz w produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 1,3%).

Spadek przeciętnego zatrudnienia wystąpił m.in. w produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 17,2%), produkcji odzieży i wyrobów futrzarskich (o 4,9%), produkcji wyrobów chemicznych (o 3,3%).

W okresie styczeń - wrzesień 2008 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze publicznym ukształtowało się na poziomie zbliżonym do ub. r. i wyniosło 328,3 tys. osób, a w sektorze prywatnym zwiększyło się o 8,0% i wyniosło 970,1 tys. osób.

W porównaniu z okresem styczeń - wrzesień 2007 r., w strukturze zatrudnienia zwiększył się udział sektora prywatnego (z 73,2% do 74,7%), a zmniejszył się udział sektora publicznego (z 26,8% do 25,3%).

Aktywność Ekonomiczna Ludności⁹

W II kwartale 2008 r. ludność w wieku 15 lat i więcej w województwie mazowieckim liczyła 4.524 tys. osób, z tego populacja aktywnych zawodowo liczyła 2.570 tys. osób, a biernych zawodowo 1.811 tys. osób. Wśród ogółu ludności województwa mazowieckiego w wieku 15 lat i więcej 54,2% stanowili pracujący (2.451 osób), 3,5% - bezrobotni (160 tys. osób), a 42,3% - bierni zawodowo (1.913 tys. osób). Oznacza to, że mniej niż połowa ludności w wieku 15 lat i więcej (45,8%) nie wykonywała pracy; w II kwartale 2007 r. (48,7%).

Tabela: Ludność w wieku 15 lat i więcej w województwie mazowieckim

(na podstawie badania BAEL)

Lata	Ogółem	Aktywni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej ^{10*)}	Wskaźnik zatrudnienia ¹¹	Stopa bezrobocia ¹²
	w tys. osób	w tys. osób	w %	w %	w %
1999	4 004	2 277	56,9	49,8	12,6

⁸ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego Nr 9, wyd. Urząd Statystyczny w Warszawie 2008r. wrzesień 2008 r.,

⁹ Źródło: Aktywność ekonomiczna ludności w województwie mazowieckim w IV kwartale 2007 r. Urząd Statystyczny w Warszawie – Informacja sygnalna, marzec 2008 r. Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego III kwartał 2008 r., Warszawa listopad 2008 r.

¹⁰ współczynnik aktywności zawodowej: udział osób aktywnych zawodowo w ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej (dla lat 1999-2007 średnia z IV kw.)

¹¹ wskaźnik zatrudnienia: udział osób pracujących w ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej, (dla lat 1999-2007 średnia z IV kw.)

¹² wskaźnik zatrudnienia: udział osób pracujących w ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej, (dla lat 1999-2007 średnia z IV kw.)

2000	4 064	2 368	58,3	50,8	12,8
2001	4 040	2 368	58,6	49,6	15,5
2002	3 923	2 312	58,9	49,0	16,9
2003	4 014	2 348	58,1	49,6	14,7
2004	4 131	2 038	56,5	49,3	12,7
2005	4 148	2.049	57,4	49,4	14,0
2006	4 336	2 209	57,4	50,9	11,3
2007	4 381	2 570	58,7	54,2	7,6
2007 II kw.	4 476	2 517	56,2	51,3	8,8
2008 II kw.	4 524	2 611	57,7	54,2	6,1

W porównaniu z II kwartałem 2007 r. liczba osób aktywnych zawodowo zwiększyła się o 94 tys., tj. o 3,7%, natomiast populacja biernych zawodowo zmniejszyła się o 46 tys., tj. o 2,3%. Na wzrost liczby osób aktywnych zawodowo w omawianym okresie wpłynęło zwiększenie się liczby pracujących o 156 tys. osób, przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych o 62 tys. osób.

W omawianym okresie ludność aktywna zawodowo stanowiła 57,7% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej. Współczynnik aktywności zawodowej ludności w odniesieniu do II kwartału 2007 r. wzrósł o 1,5 punktu procentowego.

Miernikiem zaangażowania ludności w proces pracy jest wskaźnik zatrudnienia, zdefiniowany jako udział ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

W II kwartale 2008 r. pracujący stanowili 54,2% ludności w wieku 15 lat i więcej i zwiększył się w porównaniu z II kwartałem 2007 r. o 2,9 punktu procentowego.

Poziom i stopa bezrobocia

Województwo mazowieckie wyróżnia się najwyższą w Polsce liczbą zarejestrowanych bezrobotnych, która we wrześniu 2008 r. wyniosła 175.213 osób – prawie co ósmy bezrobotny w Polsce był mieszkańcem Mazowsza, a stopa bezrobocia należała do najniższych w kraju.

We wrześniu 2008 r. w odniesieniu do końca 2007 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 44.711 osób (o 20,3%), a w porównaniu do września 2007 r. bezrobocie spadło o 52.983 osoby (o 23,2%). Poprawę sytuacji na rynku pracy województwa mazowieckiego obserwuje się od 2003 r., kiedy to po raz pierwszy liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy zmniejszyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 1,8%. W następnych latach dynamika spadku bezrobocia przybierała na sile: w okresie wrzesień 2005 r. – wrzesień 2006 r. bezrobocie zmniejszyło się o 12,3%, w okresie wrzesień 2006 r. - wrzesień 2007 r. o 20,4%, a w okresie wrzesień 2007 - wrzesień 2008 r. o 23,2%.

Województwo mazowieckie charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne, dotyczące poziomu i natężenia bezrobocia. Największą liczbą bezrobotnych wyróżniały się głównie miasta na prawach powiatu: Warszawa (22.369 osób), Radom (17.331 osób), Płock (6.893 osoby) oraz powiaty: radomski (13.701 osób), płocki (5.585 osób) i wołomiński (5.564 osoby). Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano w powiatach: grodziskim (1.052 osoby), łosickim (1.512 osób), białobrzeskim (1.600 osób) oraz warszawskim zachodnim (1.666 osób).

We wrześniu 2008 r. na Mazowszu przeważali bezrobotni: bez prawa do zasiłku 148.182 osoby (84,6% ogółu bezrobotnych); poprzednio pracujący 131.157 osób (74,9%); bez wykształcenia średniego 101.882 osoby (58,2%); długotrwale bezrobotni 101.494 osoby

(57,9%); zamieszkali w mieście oraz kobiety po 95.792 osoby (po 54,7% ogółu bezrobotnych).

We wrześniu 2008 r. w województwie mazowieckim stopa bezrobocia wynosiła 7,2% (przy średniej dla kraju 8,9%) i w odniesieniu do września 2007 r. zmalała o 2,3 punktu procentowego. Najniższą stopą bezrobocia w kraju wyróżniało się województwo wielkopolskie – 5,8%, śląskie - 6,7% oraz małopolskie – 7,0%, natomiast najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim – 15,4%.

Warto dodać, że od maja 2006 r. województwo mazowieckie nie zajmuje pierwszego miejsca w rankingu województw według stopy bezrobocia.

Nadal na Mazowszu występuje duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: szydłowieckim – 30,5%, radomskim – 25,9%, przysuskim - 20,8% oraz m. Radom – 19,2%.

Najniższą stopą bezrobocia wyróżniały się m. st. Warszawa – 2,0% oraz powiaty: grodziski – 4,0%, warszawski zachodni – 4,1%, pruszkowski – 4,4%, piaseczyński – 4,7% i otwocki - 5,8%.

Najniższą jednak stopą bezrobocia w kraju wyróżniały się: m. Poznań i powiat poznański - po 1,6%, m. Sopot - 1,7% oraz m. Katowice i Gdynia – po 1,8%

Zmniejsza się natomiast rozpiętość wskaźnika bezrobocia na poziomie powiatów. Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia we wrześniu 2008 r. wynosiła 28,5 punktu procentowego (we wrześniu 2007 r. 29,8 punktu procentowego, a we wrześniu 2006 r. 32,0 punkty procentowe).

Warto też nadmienić, że stopę bezrobocia niższą od średniej dla województwa odnotowano tylko w 9 powiatach, natomiast stopę bezrobocia przewyższającą średnią dla Polski w 28 powiatach, z czego w 3 powiatach osiągnęła wartość 20,0% i więcej.

W porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej (według wyliczeń Eurostatu) stopa bezrobocia we wrześniu 2008 r. w Polsce wynosiła 6,5% (przy średniej w Unii Europejskiej 7,0%). Najniższą stopą bezrobocia wyróżniały się: Holandia – 2,5%, Dania – 2,9%, Cypr – 3,8% oraz Słowenia – 4,1%.

Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z ewidencji

W okresie styczeń - wrzesień 2008 r. w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowano 183.467 bezrobotnych, o 11.429 osób (o 5,9%) mniej niż w analogicznym okresie 2007 r. Większość nowozarejestrowanych stanowiły osoby poprzednio pracujące – 126.844 osoby (69,1% ogółu napływu).

W omawianym okresie wyłączono z ewidencji bezrobotnych 228.178 osób o 24.134 osoby (o 9,6%) mniej niż rok w okresie styczeń - wrzesień 2007 r. Odpływ z bezrobocia przewyższał napływ do bezrobocia o 44.711 osób, niższy (w 2007 r. odpływ przewyższał napływ o 57.416 osób).

Spośród bezrobotnych wyłączonych z ewidencji pracę podjęło 87.709 osób, o 16.040 osób (o 15,5%) **mniej** niż w 2007 r. Podjęcia pracy były główną przyczyną odpływu z bezrobocia i stanowiły 38,4% ogółu wyłączonych w województwie (w 2007 r. 41,1%).

Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było nie potwierdzenie gotowości do pracy. Z tego powodu wyłączono z ewidencji bezrobotnych 77.843 osoby (34,1% ogółu wyłączonych w województwie) o 6.073 osoby (o 7,2%) **mniej** niż w 2007 r.

Kolejną przyczyną wyłączeń bezrobotnych było rozpoczęcie stażu przez 13.381 osób (5,9% ogółu wyłączonych), rozpoczęcie szkolenia przez 12.358 osób (5,4% wyłączonych), natomiast dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego 11.805 osób (5,2% ogółu wyłączonych z ewidencji bezrobotnych).

Wybrane kategorie bezrobotnych

Bezrobotne kobiety

Sytuacja bezrobotnych kobiet na rynku pracy, mimo równości gwarantowanej prawem i posiadaniu wyższych od mężczyzn kwalifikacji nadal jest trudna. We wrześniu 2008 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **95.792 bezrobotne kobiety**, o 28.411 osób (o 22,9%) **mniej** niż we wrześniu 2007 r. Bezrobotne kobiety stanowiły 54,7% ogółu bezrobotnych (we wrześniu 2007 r. 54,4%). Najwyższym udziałem bezrobotnych kobiet wyróżniały się głównie miasta: Płock (65,5% ogółu bezrobotnych), Ostrołęka (62,4%), Siedlce (60,1%) oraz powiaty: siedlecki (63,7%), płocki (63,1%) i sokołowski (60,2%).

W 7 powiatach kobiety stanowiły mniej niż połowę ogółu bezrobotnych, z czego najniższym udziałem kobiet wyróżniały się powiaty: garwoliński (45,3%), makowski (47,0%), i węgrowski (47,8%).

Bezrobotne kobiety dominowały w następujących kategoriach bezrobotnych: osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (63,3%), zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy (61,3% ogółu bezrobotnych w tej kategorii), dotychczas niepracujący (59,3%).

Wśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kobiety przeważały w kategorii osób samotnie wychowujących dziecko do 18 roku życia (91,3%), osób do 27 roku życia, które ukończyły szkołę wyższą (70,9%), bez doświadczenia zawodowego (58,5%), długotrwale bezrobotnych (57,7%), do 25 roku życia (57,3%) oraz bez kwalifikacji zawodowych (54,6%).

Bezrobotni zamieszkali na wsi

Problemem staje się również bezrobocie na wsi. W końcu września 2008 r. **na wsi mieszkało 79.421 bezrobotnych**, w tym 42.733 kobiety (53,8% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi). W porównaniu do września 2007 r. liczba bezrobotnych mieszkańców wsi zmniejszyła się o 20.311 osób, tj. o 20,4%.

Wprawdzie bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili w województwie mazowieckim 45,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, to warto zaznaczyć, że w 28 powiatach udział ich w ogólnej liczbie bezrobotnych przekroczył 50,0%, a w 13 powiatach osiągnął 70,0% i więcej.

Typowo rolnicze powiaty to: siedlecki, gdzie bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 96,5% ogółu bezrobotnych, ostrołęcki (95,3%), płocki (90,2%) oraz przysuski (88,2%).

Najmniejszym udziałem (poza miastami na prawach powiatu) bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych wyróżniały się powiaty: pruszkowski (33,0% ogółu bezrobotnych), otwocki (34,1%), żyrardowski (38,2%) oraz wołomiński (39,7%). Prawo do zasiłku posiadało tylko 15,4% ogółu bezrobotnych tej kategorii.

Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku

Dużym problemem mazowieckiego rynku pracy jest mała liczba i niski udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. We wrześniu 2008 r. **prawo do zasiłku posiadało tylko 27.031 osób**, o 2.851 osób (o 9,5%) **mniej** niż rok wcześniej. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku stanowili 15,4% ogółu bezrobotnych (we wrześniu 2007 r. 13,1%).

Najniższym udziałem bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku wyróżniało się m. Siedlce - 8,6% oraz powiaty: lipski (5,6%), ostrowski i sokołowski (po 8,5%). Najwyższy odsetek bezrobotnych z prawem do zasiłku odnotowano w powiatach: mławskim (28,4%), ostrołęckim (21,4%), szydlowieckim i żuromińskim (po 20,8%) oraz grodziskim (20,5%).

Istnieje znaczna dysproporcja pomiędzy odsetkiem bezrobotnych kobiet i mężczyzn posiadających prawo do zasiłku. **Prawo to przysługiwało 14,4% bezrobotnych kobiet oraz 17,2% mężczyzn.**

Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

We wrześniu 2008 r. liczba bezrobotnych **zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wynosiła 7.622 osoby** (4,4% ogółu bezrobotnych), w tym 4.671 kobiet (61,3% ogółu tej populacji bezrobotnych). W odniesieniu do września 2007 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zmniejszyła się o 3.639 osób (o 32,3%).

Najniższym udziałem osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyróżniały się powiaty: pułtuski (0,04% ogółu bezrobotnych w tym powiecie), nowodworski (0,1%), makowski (0,2%) oraz m. Ostrołęka i powiaty: ostrołęcki i węgrowski (po 0,3%).

Najwyższy odsetek osób zwolnionych z tego powodu zanotowano w m. Radomiu (10,6% ogółu bezrobotnych w tym mieście) oraz w powiatach: grójeckim (10,3%), radomskim (9,2%), białobrzeskim (8,3%) i szydłowieckim (7,7%).

Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki

We wrześniu 2008 r. w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **7.555 bezrobotnych w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki**, w tym 4.780 kobiet (63,3% ogółu bezrobotnych w tej kategorii). W odniesieniu do września 2007 r. liczba tej kategorii bezrobotnych zwiększyła się o 159 osób (o 2,2%). Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowili 4,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (*rok wcześniej 3,2%*).

Najwyższy udział tej populacji bezrobotnych, przewyższający udział dla województwa odnotowano w m. Siedlce (7,1% ogółu bezrobotnych) oraz w powiatach: sokołowskim (10,0% ogółu bezrobotnych), siedleckim (9,9%), mławskim i węgrowskim (po 6,6%), lipskim (6,2%) oraz przasnyskim (6,0%).

Najniższym udziałem wyróżniały się m. Warszawa (2,4%) oraz powiaty: warszawski zachodni (1,5%) oraz powiaty: piaseczyński i pruszkowski (po 2,4%).

Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

Obligatoryjna statystyka dotycząca struktury bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów i specjalności - sporządzana w cyklach półrocznych – umożliwia obserwację zjawiska bezrobocia od strony podaży i popytu na pracę w danych zawodach.

Spośród 187.773 bezrobotnych zarejestrowanych na koniec czerwca 2008 r., zawód wyuczony posiadało 151.860 bezrobotnych. Z liczby bezrobotnych ogółem poprzednio pracowało 141.931 osób (75,6% ogółu bezrobotnych).

Biorąc pod uwagę grupy wielkie określone w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności, najliczniejszą wśród bezrobotnych była grupa robotników przemysłowych i rzemieślników. W końcu czerwca 2008 r. do grupy tej zaliczono 41.983 bezrobotnych, tj. 22,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (*rok wcześniej 56.193 bezrobotnych, tj. 23,1%*).

Drugą pod względem liczebności grupę stanowili bezrobotni bez zawodu - w czerwcu 2008 r. bez pracy pozostawało 35.913 bezrobotnych zaliczonych do tej grupy, tj. 19,1% ogółu bezrobotnych (*rok wcześniej 43.968 bezrobotnych, tj. 18,1%*).

Trudności ze znalezieniem pracy mieli także bezrobotni technicy i inny średni personel, którzy liczyli 24.825 osób, tj. 13,2% ogółu bezrobotnych (w czerwcu 2007 r. 32.156 bezrobotnych, tj. 13,2%) oraz pracownicy usług osobistych i sprzedawcy, którzy liczyli 24.141 osób, tj. 12,9% ogółu bezrobotnych (w czerwcu 2007 r. 31.587 bezrobotnych, tj. 13,0%).

Problemy z podjęciem zatrudnienia mieli również bezrobotni zakwalifikowani do grupy pracownicy przy pracach prostych. Było ich w województwie 23.424 osoby, tj. 12,5% ogółu bezrobotnych (w czerwcu 2007 r. 31.238 osób, tj. 12,8% ogółu bezrobotnych).

Najmniej bezrobotnych było w grupie siły zbrojne - 193 bezrobotnych, tj. 0,1% ogółu bezrobotnych (*w czerwcu 2007 r. 245 osób, tj. 0,1%*).

Biorąc pod uwagę sześciocyfrowe kody zawodów i specjalności, najwięcej bezrobotnych zaliczono do następujących zawodów i specjalności:

• sprzedawca	14.617 osób	(rok wcześniej 19.524 osoby),
• pracownik biurowy	4.492 osoby	(rok wcześniej 6.251 osób),
• robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	4.105 osób	(rok wcześniej 5.537 osób),
• asystent ekonomiczny	3.998 osób	(rok wcześniej 5.368 osób),
• ślusarz	3.958 osób	(rok wcześniej 5.414 osób),
• krawiec	3.404 osoby	(rok wcześniej 4.651 osób),
• robotnik gospodarczy	3.156 osób	(rok wcześniej 4.432 osoby),
• robotnik budowlany	3.015 osób	(rok wcześniej 3.870 osób),
• sprzątaczką	2.872 osoby	(rok wcześniej 4.038 osób),
• technik mechanik	2.863 osoby	(rok wcześniej 3.786 osób),
• kucharz	2.667 osób	(rok wcześniej 3.606 osób),
• szwaczka	2.535 osób	(rok wcześniej 3.284 osoby),
• murarz	2.523 osoby	(rok wcześniej 3.416 osób),
• robotnik placowy	2.421 osób	(rok wcześniej 3.178 osób),
• ekonomista	2.370 osób	(rok wcześniej 3.389 osób),
• mechanik samochodów osobowych	1.894 osoby	(rok wcześniej 2.990 osób),
• magazynier	1.730 osób	(rok wcześniej 2.169 osób),
• obuwnik przemysłowy	1.504 osoby	(rok wcześniej 1.789 osób),
• fryzjer	1.426 osób	(rok wcześniej 1.878 osób).

Bezrobocie coraz częściej dotyka osoby z wyższym wykształceniem. Warto zwrócić uwagę, że na 15 miejscu w rankingu zawodów generujących bezrobocie znajdują się **ekonomiści** (rok wcześniej na 13 miejscu), a więc bezrobotni zaliczeni do grupy wielkiej **specjaliści** - legitymujący się wykształceniem wyższym.

Spośród pozostałych zawodów wymagających wykształcenia wyższego do najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych – w końcu czerwca 2008 roku - należały:

- specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży) - 737 osób zarejestrowanych (rok wcześniej 891 osób),
- specjalista administracji publicznej - 596 osób (rok wcześniej 623 osoby),
- pedagog - 578 osób (rok wcześniej 692 osoby),
- pielęgniarka - 361 osób (rok wcześniej 490 osób),
- pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani - 354 osoby (rok wcześniej 449 osób),
- specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych - 279 osób (rok wcześniej 291 osób),
- nauczyciel nauczania początkowego - 274 osoby (rok wcześniej 369 osób),
- politolog - 256 osób (rok wcześniej 299 osób).

Bezrobotni bez stażu pracy

Trudności z podjęciem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby bez doświadczenia zawodowego, które jeszcze nie pracowały. We wrześniu 2008 r., **bezrobotni bez stażu pracy liczyli – 44.056** osób, tj. **25,2%** ogółu bezrobotnych.

Najwyższym udziałem bezrobotnych bez stażu pracy wyróżniły się powiaty: łosicki (51,7% ogółu bezrobotnych), przasnyski (38,0%), oraz lipski (37,8%), najmniejszym m. st. Warszawa (14,6%).

W odniesieniu do września 2007 r. liczba bezrobotnych bez stażu pracy zmniejszyła się o 13.837 osób (o 23,9%).

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) w art. 49 określa kategorie bezrobotnych zaliczanych do „osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”, w stosunku do których powiatowy urząd pracy w okresie do 6 miesięcy od dnia rejestracji powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Długotrwale bezrobotni ¹³

Istotnym problemem na Mazowszu jest długotrwale bezrobocie. Na koniec września 2008 r. **długotrwałym bezrobociem dotkniętych było - 101.494 osoby (57,9% ogółu bezrobotnych).**

Długotrwale bezrobocie w największym stopniu dotknęło następujące grupy bezrobotnych: osoby posiadające wykształcenie niższe od średniego – 64,3% ogółu długotrwale bezrobotnych (65.214 osób), osoby w wieku 45-54 lata – 28,9% (29.290 osób), osoby bez stażu pracy - 23,8% (24.110 osób).

Większość długotrwale bezrobotnych stanowiły kobiety – 57,7% ogółu długotrwale bezrobotnych (58.596 osób). Prawo do zasiłku posiadało 1.781 osób (tylko 1,8% ogółu długotrwale bezrobotnych). **Długotrwale bezrobocie dotknęło także 6.188 osób posiadających wykształcenie wyższe (6,1% ogółu długotrwale bezrobotnych). Niepokoić może fakt, że wśród ogółu bezrobotnych legitymujących się wyższym wykształceniem (15.158 osób), długotrwale bezrobotni stanowili 40,8%.**

W odniesieniu do końca września 2007 r., liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 47.960 osób (o 32,1%).

Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

Na koniec września 2008 r. w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było **56.054 osoby bez kwalifikacji zawodowych (32,0% ogółu bezrobotnych).** Większość z nich stanowiły kobiety – 54,6% (30.614 osób), a prawo do zasiłku posiadały – 6.203 osoby (11,1% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych).

Spośród tej kategorii bezrobotnych najwięcej było osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy – 26.658 osób (47,6% ogółu bezrobotnych bez kwalifikacji), następnie osoby nie posiadające stażu pracy – 20.073 osoby (35,8%) oraz osoby w wieku 45 – 54 lata - 13.949 osób (24,9%).

W porównaniu z wrześniem 2007 r., liczba bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się o 16.518 osób (o 22,8%).

Bezrobotni do 25 roku życia

Młódzież jest grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, gdyż przegrywa w konkurencji z pracownikami posiadającymi doświadczenie zawodowe. Pozostawanie młodych ludzi bez pracy powoduje utratę zdobytych kwalifikacji, zniechęcenie i doprowadza często do patologii społecznych. Na koniec września 2008 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było **32.942 osoby bezrobotne do 25 roku życia (18,8% ogółu bezrobotnych).** Kobiety stanowiły 57,3% ogółu bezrobotnej młodzieży (18.888 osób), a prawo do zasiłku posiadało 3.705 osób (11,3%).

Wśród bezrobotnych do 25 roku życia osoby bez stażu pracy stanowiły 64,3% ogółu tej populacji bezrobotnych (21.191 osób), wykształcenie poniżej średniego posiadało 39,7% (13.085 osób).

W porównaniu do września 2007 r., liczba bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się o 8.802 osoby (o 21,1%).

¹³ Zgodnie z obowiązującą ustawą (Dz. U. Nr 69, poz. 415) **długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat.**

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Populacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia, to osoby, którym w niedługim czasie przysługiwać będzie prawo do emerytury, a ze względu na wiek napotykają na problemy ze znalezieniem zatrudnienia. W końcu września 2008 r. w powiatowych urzędach województwa mazowieckiego było zarejestrowanych **41.009 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (23,4%** ogółu bezrobotnych).

Wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia kobiety stanowiły 42,7% (17.493 osoby). Prawo do zasiłku posiadało 16,5% ogółu tej kategorii bezrobotnych (6.777 osób).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia legitymowali się głównie wykształceniem niższym od średniego – 28.350 osób (69,1% ogółu bezrobotnych powyżej 50 roku życia),

Warto zaznaczyć, że 24.614 osób powyżej 50 roku życia (60,0% tej populacji bezrobotnych) nie mogło znaleźć pracy ponad 12 miesięcy, a stażem pracy 20-30 lat i więcej legitymowało się 12.759 osób (31,1% bezrobotnych powyżej 50 roku życia).

W porównaniu z wrześniem 2007 r., liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia zmniejszyła się o 11.607 osób (o 22,1%).

Bezrobotni niepełnosprawni

Szczególnego wsparcia wymagają osoby niepełnosprawne, gdyż praca dla nich stanowi nie tylko źródło dochodów umożliwiających zaspokojenie potrzeb, ale także najskuteczniejszy sposób rehabilitacji społeczno-zawodowej.

Na koniec września 2008 r. w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego zarejestrowanych było **5.915 osób niepełnosprawnych (3,4%** ogółu bezrobotnych).

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych kobiety stanowiły 46,9% (2.773 osoby), a prawo do zasiłku posiadało 807 osób (13,6% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych).

Bezrobotni niepełnosprawni to głównie osoby legitymujące się wykształceniem poniżej średniego – 4.169 osób (70,5% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych), pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 3.080 osób (52,1%), w wieku 45 - 54 lata - 2.313 osób (39,1% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych), legitymujące się stażem do 1 roku - 1.172 osoby (19,8%).

W porównaniu z wrześniem 2007 r., liczba bezrobotnych niepełnosprawnych zwiększyła się o 60 osób (o 1,0%).

Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

W województwie mazowieckim na koniec września 2008 r. zarejestrowanych było **10.777 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (6,2%** ogółu bezrobotnych).

Wśród tej populacji kobiety stanowiły 91,3% (9.837 osób), a prawo do zasiłku posiadały 974 osoby (9,0%).

Bezrobotni samotnie wychowujący dzieci, to przede wszystkim osoby posiadające wykształcenie poniżej średniego – 7.288 osób (67,6%), osoby do 34 roku życia – 6.097 osób (56,6% ogółu tej kategorii bezrobotnych), osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 5.058 osób (47,0%) oraz bez stażu pracy 2.820 osób (26,1%).

Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na koniec września 2008 r. w województwie mazowieckim zarejestrowanych było **52.871 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (30,2%** ogółu bezrobotnych).

W tej kategorii bezrobotnych kobiety stanowiły 58,5% (30.923 osoby), a prawo do zasiłku posiadało 1.011 osób (1,9% ogółu bezrobotnych tej kategorii).

Wśród tej populacji dominowali bezrobotni bez stażu pracy – 44.056 osób (83,3%), bezrobotni legitymujący się wykształceniem poniżej średniego – 27.781 osób (52,5%).

Liczną grupę stanowili też bezrobotni w wieku 18-24 lata – 24.199 osób (45,8%) oraz bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 22.428 osób (42,4%).

Bezrobotni bez wykształcenia średniego

W województwie mazowieckim na koniec września 2008 r. zarejestrowanych było **101.882 bezrobotnych bez wykształcenia średniego (58,1% ogółu bezrobotnych)**.

Większą część bezrobotnych bez wykształcenia średniego stanowią mężczyźni – 53.974 osoby (53,0% ogółu bezrobotnych tej kategorii), a prawo do zasiłku posiadało 14.326 osób (14,1% ogółu tej kategorii).

Wśród populacji bezrobotnych bez wykształcenia średniego, przeważali legitymujący się głównie wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 52.919 osób (51,9%), pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – 51.032 osoby (50,1%), bezrobotni w wieku 45-54 lata – 28.822 osoby (28,3%) oraz bezrobotni bez stażu pracy – 23.150 osób (22,7%).

Bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia

Na koniec września 2008 r. zarejestrowanych było **1.826 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia (1,0% ogółu bezrobotnych w województwie mazowieckim)**.

Większą część tej populacji bezrobotnych stanowili mężczyźni - 94,9% (1.733 osoby), a prawo do zasiłku posiadało 129 osób (7,1% ogółu bezrobotnych).

Wśród tej kategorii przeważali bezrobotni posiadający wykształcenie poniżej średniego - 1.608 osób (88,0%) oraz bezrobotni ze stażem pracy do 5 lat – 972 osoby (53,2%). Znaczącą grupę w tej populacji stanowili bezrobotni w wieku 45-54 lata - 595 osób (32,6%) i bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 573 osoby (31,4%)

Warto zaznaczyć, że **11 osób (0,6%)** legitymowało się wykształceniem wyższym.

Bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka

W województwie mazowieckim w końcu września 2008 r. zarejestrowanych było **16.653 bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (9,5% ogółu bezrobotnych)**.

Prawo do zasiłku posiadało 218 kobiet (1,3% ogółu bezrobotnych kobiet tej kategorii).

Pośród tej populacji przeważały kobiety: posiadające wykształcenie poniżej średniego – 11.785 osób (70,8%) oraz pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 11.329 osób (68,0%). Liczną grupę stanowiły też kobiety bez stażu pracy – 8. 191 osób (49,2%) oraz w wieku 25-34 lata – 7.673 osoby (46,1%). Najmniej bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie wyższe – 678 osób (4,1%)

Usługi i instrumenty rynku pracy

Powiatowe urzędy pracy, wypełniając ustawowe zadania, świadczą dla zarejestrowanych osób działania w ramach usług oraz instrumentów rynku pracy.

Pośrednictwo pracy

W latach 2003 - 2007, z roku na rok wzrastała liczba ofert pracy będących w dyspozycji publicznych służb zatrudnienia. W okresie styczeń - wrzesień 2008 r. powiatowe urzędy pracy pozyskały 103.253 oferty pracy (o 2.023 oferty więcej niż w analogicznym okresie 2007 r.), w tym:

- 37.024 oferty pracy subsydiowanej,
- 1.478 ofert skierowanych było do niepełnosprawnych,
- 393 oferty skierowane były do osób, które w okresie ostatnich 12 miesięcy ukończyły naukę.

Większość ofert (78.265 ofert, tj. 75,8% ogółu pozyskanych ofert pracy) pochodziła z sektora prywatnego.

Pozostałe usługi i instrumenty rynku pracy

W ramach limitowanych oraz nie limitowanych wydatków Funduszu Pracy w okresie styczeń - wrzesień 2008 r. udział w programach lub działaniach w ramach promocji

zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej rozpoczęło **58.878 osób bezrobotnych**, w tym:

- 32.563 kobiety, tj. 55,3% rozpoczynających aktywizację,
- 28.887 mieszkańców wsi, tj. 49,1%,
- 22.358 bezrobotnych do 25 roku życia, tj. 38,0%,
- 21.382 długotrwale bezrobotnych, tj. 36,3%,
- 8.182 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, tj. 13,9%

W okresie styczeń – wrzesień 2008 r. - programy aktywizujące rozpoczęło o 254 osoby bezrobotne, tj. o **0,4% więcej** niż w analogicznym okresie 2007 roku.

Z ogółu wyżej określonej liczby bezrobotnych – **7.223 osoby** uzyskały formy wsparcia nie objęte limitem wydatków Funduszu Pracy, z tego:

- 7.202 bezrobotnych uzyskało prawo do dodatku aktywizacyjnego po podjęciu zatrudnienia,
- 21 bezrobotnych uzyskało prawo do stypendium za kontynuację nauki.

Dodatkowo (w ramach limitowanych środków Funduszu Pracy) - **27 osobom** przyznano refundację składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

Programy finansowane z limitowanych środków Funduszu Pracy

W okresie styczeń - wrzesień 2008 r. na Mazowszu - działania aktywizujące finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy rozpoczęło **51.655 bezrobotnych**, o 341 osób (o 0,7%) **mniej** niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w tym w ramach:

– stażu	13.381 osób	(w 2007 r. – 13.760 osób),
– szkolenia	12.358 osób	(w 2007 r. – 14.269 osób),
– przygotowania zawodowego	6.344 osoby	(w 2007 r. – 5.191 osób),
– robót publicznych	4.674 osoby	(w 2007 r. – 2.912 osób),
– prac interwencyjnych	4.391 osób	(w 2007 r. – 5.825 osób),
– jednorazowych środków dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	4.254 osoby	(w 2007 r. - 3.822 osoby),
– prac społecznie użytecznych	3.851 osób	(w 2007 r. - 4.365 osób),
– refundacji wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy udzielanych pracodawcom	1.465 osób	(w 2007 r. – 1.151 osób),
– refundacji kosztów dojazdu ¹⁴	737 osób	(w 2007 r. - 671 osób),
– badań lekarskich ¹⁵	169 osób	(w 2007 r. - 0 osób),
– refundacji kosztów studiów podyplomowych	15 osób	(w 2007 r. - 20 osób),
– refundacji kosztów opieki ¹⁶	12 osób	(w 2007 r. - 8 osób),
– pożyczek szkoleniowych	0 osób	(w 2007 r. - 6 osób),
– zatrudnienia wspieranego ¹⁷	4 osoby	(w 2007 r. - 0 osób).

Szacunkowa efektywność w okresie styczeń – wrzesień 2008 roku wybranych programów – uwzględniająca liczbę osób podejmujących zatrudnienie po zakończeniu programu ukształtowała się na poziomie:

- 59,7% prace interwencyjne - w okresie styczeń – wrzesień 2007 r. – 61,1%,
- 42,6% staże - w okresie styczeń – wrzesień 2007 r. – 43,6%,
- 37,1% przygotowanie zawodowe - w okresie styczeń – wrzesień 2007 r. – 37,3%,
- 34,4% szkolenia - w okresie styczeń – wrzesień 2007 r. – 37,8%,
- 25,5% roboty publiczne - w okresie styczeń – wrzesień 2007 r. – 21,5%.

¹⁴ dotyczy bezrobotnych nie objętych szkoleniami lub zatrudnieniem subsydiowanym – zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 18, poz. 114) – koszty badań lekarskich powróciły do limitowanych wydatków F.P.

¹⁵ j. w.

¹⁶ j. w.

¹⁷ w 2008 r. dotyczy PUP w Płocku, natomiast PUP w Siedlcach realizujący zatrudnienie wspierane (1 osoba) ujmował ten program w robotach publicznych (zarówno wydatki jak i osoby).

W odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego **wskaźniki efektywności:**

- **wzrosły dla programu:** roboty publiczne – o 4 punkty procentowe,
- **obniżyły się dla programów:** szkolenia - o 3,4 punktu procentowego, prac interwencyjnych – 1,4 punktu procentowego, staże – o 1 punkt procentowy, a dla przygotowania zawodowego – o 0,2 punktu procentowego.

Na podstawie informacji uzyskanych z powiatowych urzędów pracy można określić, że spośród **51.655 bezrobotnych** rozpoczynających w 2008 roku programy finansowane z limitowanych wydatków Funduszu Pracy :

- **48,7%, tj. 25.179 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych z limitów określonych według algorytmu,
- **26,8%, tj. 13.816 bezrobotnych** – rozpoczęło udział w programach finansowanych z limitu na realizację regionalnego programu „MAZOWSZE 2008”,
- **24,5%, tj. 12.660 bezrobotnych** - rozpoczęło udział w programach finansowanych w ramach „Działania 6.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki – poddziałanie 6.1.3.”.

Fundusz Pracy

Zgodnie ze sprawozdawczością dotyczącą przychodów i wydatków Funduszu Pracy (MPiPS-02) – w 2008 roku - z Funduszu Pracy wydatkowano kwotę **418.789,9 tys. zł** - o 13.453,6 tys. zł, tj. **o 3,3% więcej** niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Struktura wydatków Funduszu Pracy:

- ✓ **40,9 %** to wydatki na zasiłki dla bezrobotnych (*łącznie ze składkami*) - 171.182,4 tys. zł
(*przed rokiem – 52,2%*),
- ✓ **1,2%** to wydatki na wypłaty dodatków aktywizacyjnych, świadczeń integracyjnych oraz stypendiów za okres nauki - 5.075,3 tys. zł
(*przed rokiem – 0,8%*),
- ✓ **54,6%** to limitowane wydatki na rzecz promocji zatrudnienia - 228.736,3 tys. zł
(*przed rokiem – 43,9%*),
- ✓ **3,3%** to wydatki pozostałe (*w tym między innymi:*
koszty badań bezrobotnych, informacja zawodowa i poradnictwo, koszty wyposażenia i działalności klubów pracy, koszty systemu informatycznego, szkolenie kadr służb zatrudnienia, refundacja dodatków do wynagrodzeń) - 13.795,9 tys. zł
(*przed rokiem - 3,1%*).

W piśmie z 1 lutego 2008 r. – Dysponent środków Funduszu Pracy (*na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie - Dz. U. Nr 18, poz. 114*) - określił limit dla województwa mazowieckiego na finansowanie:

- programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (§ 2 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia) w kwocie **327.759,2 tys. zł**,
- innych fakultatywnych zadań realizowanych przez samorządy powiatowe (§ 2 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia) w kwocie 37.643,8 tys. zł,
- zadań realizowanych przez samorząd województwa (§ 2 ust. 2 rozporządzenia) w kwocie 2.494,8 tys. zł.

Dodatkowo z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej - Powiatowe Urzędy Pracy ubiegające się o dodatkowe środki otrzymały kwotę **20.052,5 tys. zł**.

Wobec powyższego limitowane środki Funduszu Pracy przyznane dla Mazowsza

na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej według stanu na dzień 30 września 2008 roku wynosiły **347.811,7 tys. zł** i były **o 67.392,1 tys. zł, tj. o 24,0% wyższe** od limitu roku poprzedniego. W rezerwie samorządu województwa mazowieckiego pozostawała jeszcze kwota 5,5 tys. zł.

Limit wydatków Funduszu Pracy rozdysponowany do końca września 2008 r. wynosił:

347.806.200 zł, z tego:

- ✓ 172.598.100 zł – algorytm,
- ✓ 97.270.100 zł – „Mazowsze 2008”,
- ✓ 77.938.000 zł – „Działanie 6.1 PO KL - poddziałanie 6.1.3.”

Zgodnie z informacją uzyskaną z powiatowych urzędów pracy województwa mazowieckiego - w okresie styczeń – wrzesień 2008 r. - w ramach limitowanych wydatków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia - wydatkowano **228.735.796 zł**, o 50.949.113 zł, tj. **o 28,7% więcej** niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, z tego na finansowanie programów:

➤ staże zawodowe	70.667.625 zł, tj. 30,89% ogółu	
	<i>środków poniesionych na aktywizację bezrobotnych,</i>	
➤ jednorazowe środków dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pomoc prawna)	57.558.567 zł,	<i>tj. 25,16%,</i>
➤ przygotowanie zawodowe	26.593.954 zł,	<i>tj. 11,63%,</i>
➤ szkolenia	19.489.165 zł,	<i>tj. 8,52%,</i>
➤ roboty publiczne	18.566.708 zł,	<i>tj. 8,12%,</i>
➤ prace interwencyjne	17.503.170 zł,	<i>tj. 7,65%,</i>
➤ refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	15.670.534 zł,	<i>tj. 6,85%,</i>
➤ prace społecznie – użyteczne	1.917.619 zł,	<i>tj. 0,84%,</i>
➤ refundacja kosztów przejazdu i zakwaterowania bezrobotnych nie objętych programami subsydiowanymi	657.606 zł,	<i>tj. 0,29%,</i>
➤ refundacja studiów podyplomowych	52.177 zł,	<i>tj. 0,02%,</i>
➤ pozostałe koszty (w tym między innymi: opieki nad dzieckiem, badań lekarskich)	44.040 zł,	<i>tj. 0,02%,</i>
➤ refundacja na ubezpieczenie społeczne rolników	14.631 zł,	<i>tj. 0,01%.</i>

Wykorzystanie limitu stanowiło - **65,77%** dotychczas rozdysponowanych środków, z tego w ramach:

- środków określonych według algorytmu - 73,34%,
- środków na finansowanie „Działania 6.1 PO KL - poddziałanie 6.1.3” - 67,83%,
- środków na finansowanie „Mazowsze 2008” - 50,67%.

Rozdział II Zadania na rzecz tworzenia warunków dla rozwoju gospodarczego i powstawania nowych miejsc pracy

1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych

1.1 Aktywizacja zawodowa priorytetowych grup bezrobotnych wymagających wsparcia.

Na mazowieckim rynku pracy, niektóre grupy osób bezrobotnych ze względu na swoją specyficzną sytuację wymagają szczególnego podejścia w procesie aktywizacji, przede wszystkim priorytetowego traktowania w dostępie do oferowanych form wsparcia. Celem działań jest pomoc w powrocie na rynek pracy i zwiększenie szans zatrudnienia osobom długotrwale bezrobotnym poprzez podnoszenie ich kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Aktywizacja zawodowa osób do 25 roku życia polegać będzie na ograniczeniu zjawiska bezrobocia wśród młodzieży, zwiększeniu umiejętności skutecznego poruszania się po rynku pracy oraz udzielanie pomocy młodzieży w uzyskaniu kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia zawodowego. W przypadku osób w wieku powyżej 50 roku życia konieczne jest podejmowanie działań przygotowujących do ponownego wejścia na rynek pracy poprzez kształtowanie aktywnych postaw w stosunku do poszukiwania i podjęcia zatrudnienia.

W ramach integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych będą podejmowane działania mające na celu aktywizację zawodową tych osób oraz wspierające subsydiowane zatrudnienie.

Działania zgłoszone przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa mazowieckiego

Powiatowe Urzędy Pracy planują następujące formy wsparcia:

- roboty publiczne dla 4310 osób,
- prace interwencyjne dla 3894 osób,
- szkolenia dla 9005 osób,
- staże dla 11387 osób,
- doposażenie stanowiska pracy dla 1329 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla 3658 osób,
- prace społecznie użyteczne dla 3675 osób.

PUP planują aktywizację zawodową osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w poniższych grupach: (*Załącznik Nr 6 Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy we wrześniu 2008 roku*).

- bezrobotni do 25 roku życia 17284 osób,
- bezrobotni długotrwale 22329 osób,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia 5659 osób,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych 10325 osób,
- bezrobotni niepełnosprawni 555 osób.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Warszawie planuje:
 - przy współpracy z Fundacją „Bez Względu Na Niepogodę”, Komendą Mazowiecką OHP, Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi” oraz Urzędem Pracy m.st. Warszawy organizację Wakacyjnej Giełdy Pracy dla Młodzieży – Lato 2009. Celem giełdy będzie pomoc młodzieży w podjęciu krótkoterminowej pracy w okresie letnim oraz pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników do pracy sezonowej, krótkoterminowej. W ramach giełdy

planowane jest pozyskanie ofert pracy od około 100 pracodawców. Przewidywane jest, że w wyniku podjętych działań, ok. 1500 osób podejmie zatrudnienie.

- w ramach współpracy z Centrum Praw Kobiet w Warszawie objęcie około 12 kobiet – ofiar przemocy, pomocą w zakresie rozwoju zawodowego i aktywizacji zawodowej.

- w ramach współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej w Warszawie przeprowadzenie zajęć warsztatowych dla około 30 podopiecznych OPS. Zajęcia obejmować będą zagadnienia związane z określaniem zasobów i planowaniem przyszłości zawodowej oraz przygotowaniem do ponownego wejścia na rynek pracy.

- Wydział Wdrażania EFS WUP w Warszawie planuje:

- realizację zadań Instytucji Wdrażającej (IP 2) dla Priorytetu 6 Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych – projekty systemowe powiatowych urzędów pracy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Głównym celem Poddziałania 6.1.3 jest podjęcie działań w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz spójności społeczno – gospodarczej w szczególności w zakresie promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Beneficjentami Ostatecznymi wsparcia będą osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowych Urzędach Pracy, w tym w szczególności osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione w artykule 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

- realizację zadań Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla Działania 6.1 PO KL Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy. Celem zadania jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia i stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Działania będą skierowane przede wszystkim do osób długotrwale bezrobotnych, młodzieży do 25 roku życia, osób niepełnosprawnych, kobiet powracających oraz wchodzących po raz pierwszy na rynek pracy, jak również do osób, które ukończyły 45 rok życia.

- Filia WUP w Ciechanowie planuje:

- organizację Targów Pracy, w których udział weźmie ok. 1 000 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Do udziału w Targach obok pracodawców zostaną zaproszone jednostki, instytucje i organizacje działające na rzecz osób poszukujących pracy.

- w ramach współpracy z Akademickim Biurem Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie, zorganizować zajęcia informacyjne pt. „Już na studiach myśl o pracy”. Spotkania informacyjne przeprowadzone będą w dwóch grupach dla około 90 studentów uczelni. Dla zainteresowanych chcących głębiej poznać swój potencjał zawodowy, nabyć umiejętności aktywnego poruszania się po rynku pracy oraz sporządzania dokumentów aplikacyjnych będzie możliwość skorzystania z zajęć w formie warsztatowej.

- w ramach współpracy z władzami powiatów i gmin na ich terenie zorganizować „Dni aktywności zawodowej” dla ok.30 osób. W ramach tego działania przewidywane są grupowe zajęcia informacyjne dla osób bezrobotnych oraz innych zainteresowanych z poszczególnych gmin.

- w celu aktywizacji zawodowej osób do 25 roku życia, w tym żołnierzy kończących zasadniczą służbę wojskową, na podstawie porozumienia zawartego z Jednostką Wojskową w Ciechanowie prowadzić zajęcia informacyjne „Aktywność na rynku pracy”. W ramach działania odbędą się zajęcia informacyjne dla 30 żołnierzy kończących zasadniczą służbę wojskową. Podczas zajęć żołnierze uzyskają informacje przydatne w poruszaniu się po rynku pracy, m.in. o metodach aktywnego poszukiwania pracy, właściwym przygotowaniu się do autoprezentacji i spotkania z pracodawcą, jak również zostaną poinformowani

o prawach i obowiązkach osoby bezrobotnej oraz usługach urzędów pracy. Przewidywane są też konsultacje indywidualne, stosownie do potrzeb.

- Filia WUP w Ostrołęce planuje :

- organizację Targów Pracy, w których udział weźmie ok. 1000 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W Targach udział wezmą przedsiębiorcy, firmy, organizacje pozarządowe oraz instytucje działające na rzecz osób poszukujących pracy.

- zorganizowanie „Dni Aktywności Zawodowej” w gminach należących do terenu działania Filii WUP w Ostrołęce. Aby ułatwić osobom bezrobotnym dostęp do informacji „Dni Aktywności Zawodowej” odbywać się będą w czasie przypadającym na wypłaty zasiłków z pomocy społecznej. Osobom zainteresowanym przekazywane będą m.in. informacje o wolnych miejscach pracy stałej i subsydiowanych miejscach zatrudnienia, informacje na temat oferty szkoleń, praw i obowiązków osób bezrobotnych, a także praw i obowiązków wynikających z nawiązania stosunku pracy. Informacji będą udzielać oprócz pracowników WUP przedstawiciele PUP i PIP. Zakłada się, że z indywidualnej i grupowej informacji zawodowej skorzysta łącznie 200 osób.

- Filia WUP w Płocku planuje :

- organizację Targów Pracy, w których udział wezmą m.in. przedsiębiorcy, firmy, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje rynku pracy w celu zwiększenia szans osób poszukujących pracy na znalezienie zatrudnienia i ułatwienie dostępu do ofert pracy oraz informacji niezbędnych w procesie poszukiwania i podejmowania zatrudnienia. W przedsięwzięciu planowany jest udział ok. 1 000 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

- organizację zajęć przygotowujących osoby odbywające karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Płocku do ponownego wejścia i funkcjonowania na rynku pracy. Podczas zajęć osadzeni zostaną zapoznani z wymaganiami lokalnego, krajowego i zagranicznego rynku pracy, z aktywnymi formami poszukiwania pracy, a także będą mieli możliwość określenia własnego potencjału zawodowego. Zajęcia mają na celu również przygotowanie osadzonych do jak najlepszego funkcjonowania w roli pracownika. Osobom zainteresowanym udzielane będą konsultacje indywidualne.

- organizację zajęć grupowego poradnictwa zawodowego w ramach programu „Kurs Inspiracji”. Zajęcia skierowane będą do kobiet długotrwale bezrobotnych, lub którym zagraża długotrwale bezrobocie, kobiet po urloпах macierzyńskich. Celem zajęć jest wzmocnienie motywacji do poszukiwania pracy, zapoznanie bezrobotnych kobiet z prawami i obowiązkami oraz możliwościami zatrudnienia, kwalifikowaniem na szkolenia oraz możliwościami kształcenia się. Ponadto celem zajęć jest odkrycie własnego potencjału, możliwości działania, a także stworzenie indywidualnego planu działania. Zajęcia mają wskazać dalsze drogi działania na rynku pracy, aktywnego poszukiwania pracy i podnoszenia własnych kwalifikacji. Po zakończonych zajęciach istnieje możliwość skorzystania z konsultacji indywidualnych.

- zajęcia grupowego poradnictwa zawodowego skierowane do osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia, bezrobotnych i poszukujących pracy podopiecznych gminnych ośrodków pomocy społecznej z terenów wiejskich i mieszkańców wsi. Celem zajęć będzie przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy, zapoznanie z realiami panującymi na lokalnym, krajowym i zagranicznym rynku pracy, zapoznanie z tematyką dotyczącą oczekiwań pracodawców w stosunku do potencjalnych pracowników. Aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi osób bezrobotnych i poszukujących pracy, będzie polegać na przygotowaniu ich do ponownego wejścia na rynek pracy, a także na podniesieniu motywacji i wiary we własne możliwości. Słaby dostęp do informacji, brak zainteresowania ze strony pracodawców, a także ukierunkowanie działań wyłącznie na problemy związane z rolnictwem zamyka często tym osobom możliwości odnalezienia się na rynku pracy. W trakcie zajęć prezentowane będą aktualne oferty pracy oraz możliwości uzyskania dotacji na działalność gospodarczą z uwzględnieniem instytucji aplikujących o środki z funduszy

unijnych. Po zakończonych zajęciach będzie istniała możliwość udzielania konsultacji indywidualnych.

- zajęcia grupowego poradnictwa zawodowego w ramach programu „Spadochron” skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy powyżej 50 roku życia. Cykl warsztatów trwać będzie 5 dni. Uczestnicy będą zapoznawani z zagadnieniami rynku pracy, poznają na nowo swoją drogę zawodową, poszerzą wiedzę na temat swoich umiejętności i zainteresowań, nauczą się gdzie i jak szukać pracy, a także jak pisać dokumenty aplikacyjne. Zajęcia mają na celu także wykorzystanie zdobytej wiedzy podczas ćwiczeń praktycznych w terenie, bezrobotni będą mogli sprawdzić swoje umiejętności autoprezentacji składając dokumenty aplikacyjne u konkretnych pracodawców. Po zakończonych zajęciach będzie istniała możliwość udzielania konsultacji indywidualnych.

- Filia WUP w Radomiu planuje:

- organizację Targów Pracy, których celem jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych poprzez umożliwienie im nawiązania bezpośrednich kontaktów z pracodawcami. W targach udział wezmą m.in. przedsiębiorcy, firmy, organizacje pozarządowe oraz inne instytucje rynku pracy. Planowany jest udział ok. 1 200 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

- w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Radomiu realizację projektu MOPS mającego na celu reintegrację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania obejmować będą przeprowadzenie zajęć z zakresu aktywizacji zawodowej dla ok. 30 uczestników projektu. Zajęcia poświęcone będą m.in. określaniu preferencji zawodowych, kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy, kreowaniu działań przedsiębiorczych, nauce korzystania z technologii informacyjnych. Ponadto w czasie trwania projektu działać będzie punkt informacyjno-konsultacyjny oraz organizowane będą grupy wsparcia.

- w ramach współpracy z Aresztem Śledczym w Radomiu, prowadzenie zajęć integracyjnych i aktywizacyjnych dla osób skazanych i osadzonych, przygotowywanych do opuszczenia aresztu śledczego po odbyciu kary. Działania obejmować będą przeprowadzenie 4 cykli wielomodułowych zajęć z zakresu aktywizacji zawodowej dla 40 osób. Zajęcia poświęcone będą następującym zagadnieniom: określanie preferencji zawodowych, kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy, kreowanie działań przedsiębiorczych.

- zorganizowanie i przeprowadzenie dla 60 bezrobotnych zamieszkałych na obszarach wiejskich zajęć aktywizacyjnych. Zajęcia będą miały na celu poszerzenie świadomości osób bezrobotnych w zakresie posiadanych kwalifikacji, umiejętności i innych zasobów osobistych, które mogą wykorzystać w procesie poszukiwania pracy, a także wyposażenie ich w umiejętności niezbędne do skutecznego poruszania się po rynku pracy oraz wypracowanie aktywnej postawy w stosunku do poszukiwania i podjęcia zatrudnienia.

- realizację partnerskiego projektu pn. „Powrót kobiet na rynek pracy”, w ramach działania 7.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Partnerami projektu będą: PUP w Radomiu i PUP w Szydłowcu. Projekt będzie skierowany do 40 kobiet z powiatu radomskiego (grodzkiego i ziemskiego) i szydłowieckiego, powracających na rynek pracy po urloпах macierzyńskich i wychowawczych (i/lub kobiet nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi). Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa kobiet oraz zwiększenie ich szans na zatrudnienie.

- Filia WUP w Siedlcach planuje:

- organizację VI Siedleckich Targów Pracy, w których udział wezmą pracodawcy z lokalnego rynku pracy i inni partnerzy w celu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, wspierania aktywnych zachowań na rynku pracy, zwiększenia dostępności usług pośrednictwa pracy w kraju i za granicą. Planowany jest udział ok. 1000 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

- zorganizowanie trzydniowych warsztatów dla 20 osób do 25 roku życia pt. „Młodość – kluczem do sukcesu”. Zajęcia grupowe będą obejmowały następującą tematykę: odkrywanie własnego potencjału zawodowego, wyznaczanie własnej ścieżki kariery oraz zmotywowanie do aktywnego poszukiwania pracy.

- zorganizowanie wyjazdowych zajęć aktywizacyjnych dla osób z terenów wiejskich pn. „Aktywne poszukiwanie pracy z elementami samozatrudnienia”. W ramach zajęć zostanie przekazana wiedza dotycząca: sposobów poszukiwania pracy i pracowników, źródeł informacji o wolnych miejscach pracy, analizy ofert zatrudnienia, sporządzania własnej oferty, zasad sporządzania dokumentów aplikacyjnych, rozmowy kwalifikacyjnej oraz zasad podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek. Planowane jest przeszkolenie 200 osób w 10 grupach.

- zorganizowanie trzydniowych warsztatów dla osób powyżej 50 roku życia pn. „Trafiłony – zatrudniony”. Warsztaty będą obejmowały następujące zagadnienia: skuteczne szukanie pracy, sporządzanie własnej oferty, pisanie życiorysu (CV) i listu motywacyjnego, przygotowanie się do rozmowy kwalifikacyjnej. Planowane jest przeszkolenie 25 osób w 2 grupach.

Działanie zgłoszone przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego

Departament Edukacji Publicznej i Sportu planuje zatrudnienie bezrobotnego, skierowanego przez Powiatowy Urząd Pracy w Mławie w ramach stażu na stanowisku - bibliotekarz. Efektem odbytego stażu będzie nabycie umiejętności zawodowych dotyczących form i metod pracy.

Działania zgłoszone przez Mazowiecką Wojewódzką Komendę OHP

Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP planuje objąć grupowym poradnictwem zawodowym, poradnictwem indywidualnym, informacją grupową oraz informacjami indywidualnymi około 35 000 osób, usługi te realizowane będą przez Centra Edukacji i Pracy Młodzieży.

2. Rozwój przedsiębiorczości w regionie

2.1 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia

Celem działań jest promocja i wspieranie inicjatyw, rozwiązań służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz budowanie postaw kreatywnych i zwiększenie aktywności zawodowej.

Działania zgłoszone przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa mazowieckiego

Powiatowe urzędy pracy w ramach działań dla osób chcących rozpocząć własną działalność gospodarczą planują następujące formy wsparcia:

- szkolenia dla około 781 osób,
- doposażenie stanowiska pracy dla około 1329 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej dla około 3658 osób.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie planuje:

- konsultacje i porady indywidualne dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy dotyczące procedur uruchamiania działalności gospodarczej, opracowywania biznes planów oraz źródeł i metod pozyskiwania środków finansowych na uruchomienie firmy i jej dokapitalizowanie w pierwszym okresie działalności.
- realizację dwóch projektów własnych Samorządu Województwa Mazowieckiego

w ramach Działania 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia PO KL współfinansowanych z EFS. Celem bezpośrednim projektów jest aktywne wspieranie samozatrudnienia poprzez stymulowanie powstawania nowych mikroprzedsiębiorstw oraz zapewnienie nowo zarejestrowanym mikroprzedsiębiorcom pomocy w wykorzystaniu dostępnych instrumentów wsparcia.

Planowane są następujące formy wsparcia dla uczestników projektów:

- informacja ogólna w mediach,
- informacja szczegółowa, której celem jest przełamanie obaw przed samozatrudnieniem,
- usługi doradcy zawodowego określające predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej,
- szkolenie w zakresie ABC przedsiębiorczości, podstaw formalno – prawnych działania firmy, opracowywania biznesplanów, marketingu i zagadnień finansowo – księgowych,
- otrzymanie podstawowego i przedłużonego wsparcia pomostowego,
- otrzymanie jednorazowej dotacji inwestycyjnej,
- indywidualne konsultacje doradcze z zakresu zagadnień prawnych, finansowych, ubezpieczeń społecznych i pozyskiwania środków na rozwój firm.

Planowane projekty Filii WUP

- Filia WUP w Ciechanowie planuje:

- realizację projektu „Akademia Przedsiębiorczości III”, którego celem jest umożliwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej 30 osobom. Cel ten będzie osiągnięty poprzez: usługi doradcy zawodowego określające predyspozycje do prowadzenia działalności gospodarczej, szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, udzielenie wsparcia finansowego w dwóch formach: wsparcia pomostowego przez okres od 6 do 12 miesięcy oraz dotacji inwestycyjnej.
- jako partner Wyższej Szkoły Menedżerskiej Wydział Zamiejscowy w Ciechanowie planuje realizację projektu „Ciechanowska Akademia Przedsiębiorczości” dla 15 osób oraz projektu „Ciechanowska Akademia Biznesu” dla 20 osób w celu umożliwienia rozpoczęcia działalności gospodarczej.
- w lokalu Zespołu ds. Projektów i Promocji EFS oraz sklepu z ofertami pracy Centrum Pośrednictwa Pracy i Wspierania Przedsiębiorczości w Płońsku realizować usługi doradcze. Podczas dyżurów osoby bezrobotne i poszukujące pracy uzyskują porady dotyczące procedur uruchamiania działalności gospodarczej, opracowywania biznesplanów oraz źródeł i metod pozyskiwania środków finansowych na uruchomienie firmy i jej dokapitalizowanie w pierwszym okresie działalności.

- Filia WUP w Ostrołęce planuje:

- realizację projektu „Własna firma z Europejskim Funduszem Społecznym”, którego celem jest umożliwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej 30 osobom. Cel ten będzie osiągnięty poprzez: przeprowadzenie szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, udzielenie wsparcia finansowego w formie dotacji inwestycyjnej, doradztwo indywidualne z zakresu efektywnego wykorzystania dotacji i prowadzenia własnej firmy oraz wsparcie pomostowe.
- przeprowadzenie badań potrzeb osób bezrobotnych a następnie realizację drugiego projektu, którego celem będzie umożliwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej. Cel ten będzie osiągnięty poprzez wsparcie szkoleniowo - doradcze, dotację inwestycyjną, oraz wsparcie pomostowe od 6 do 12 miesięcy od momentu rozpoczęcia działalności.

- Filia WUP w Płocku planuje:

- realizację projektu, którego celem jest umożliwienie rozpoczęcia działalności

gospodarczej 32 osobom. Cel ten będzie osiągnięty poprzez: zorganizowanie skutecznej rekrutacji pozwalającej na dobór do projektu osób zdecydowanych i chętnych do prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz mających realny pomysł, zorganizowanie i przeprowadzenie szkolenia w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, udzielenie wsparcia finansowego w dwóch formach: wsparcie pomostowe w wysokości 1000 zł przez 6 miesięcy i wsparcia inwestycyjnego oraz zorganizowanie i świadczenie usług doradczych z zakresu prawa i księgowości.

Filia WUP w Radomiu planuje:

- realizację projektu, którego celem jest umożliwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej 30 osobom. Cel ten będzie osiągnięty poprzez: działania szkoleniowo – doradcze mające na celu zdobycie przez uczestników wiedzy i umiejętności niezbędnych do prowadzenia własnej firmy, udzielenie wsparcia finansowego w dwóch formach: wsparcie pomostowe w wysokości 1126 zł przez 6 miesięcy od rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz wsparcia inwestycyjnego w wysokości 40.000 zł.

- Filia WUP w Siedlcach planuje:

- realizację projektu, którego celem jest umożliwienie rozpoczęcia działalności gospodarczej 36 osobom. Cel ten będzie osiągnięty poprzez: szkolenia i doradztwo z zakresu podstaw prowadzenia działalności gospodarczej, udzielenie wsparcia finansowego w dwóch formach: wsparcia pomostowego i jednorazowego wsparcia inwestycyjnego oraz doradztwo specjalistyczne dla powstałych firm.
- zorganizowanie „Dzień Przedsiębiorczości”. W programie przewiduje się m.in.: warsztaty nt. zasad i procedur rozpoczynania działalności gospodarczej na własny rachunek, prezentację możliwości wsparcia realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych, w tym z UE w latach 2007 – 2013, konsultacje w tym zakresie, uruchomienie stoiska informacyjnego promującego przedsiębiorczość.
- przeprowadzenie zajęć aktywizacyjnych pn. ”Praca na własny rachunek” dla 30 osób w formie szkolenia.

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Warszawie planuje:

- organizację spotkań informacyjnych „Pierwsze kroki we własnym biznesie” dla 250 osób.
- organizację trzech warsztatów tematycznych dla 30 osób zamierzających podjąć działalność na własny rachunek.
- aktualizację broszury informacyjnej „Pierwsze kroki w biznesie. Przewodnik początkującego przedsiębiorcy”, w której zawarte będą najnowsze informacje dotyczące zasad zakładania działalności gospodarczej, form opodatkowania i źródeł jej finansowania. Planowane jest wydanie broszury w 3000 egzemplarzy.

3. Inwestowanie w kapitał ludzki

3.1 Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr instytucji rynku pracy

Celem działań jest poprawa efektywności działania publicznych służb zatrudnienia poprzez udostępnienie instytucjom rynku pracy wysokiej jakości programów i szkoleń.

Działania zgłoszone przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa mazowieckiego

Powiatowe Urzędy Pracy planują udział pracowników w szkoleniach z zakresu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, usług i instrumentów rynku pracy, procedury zamówień publicznych, prawa pracy, kodeksu postępowania administracyjnego, programów księgowych, elektronicznego obiegu

dokumentów itp.:

- Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Garwolinie – 30 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Gostyninie – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Kozienicach – 34 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Lipsku – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim - 47 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Otwocku - 37 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Pruszkowie – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze – 30 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Pułtusku – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu – 120 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach – 80 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Sierpcu – 32 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim - 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu – 100 % pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie – 20 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkowie – 27 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Zwoleniu – 3 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Żuromin – 29 pracowników,
- Powiatowy Urząd Pracy w Żyrardowie – 34 pracowników.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie planuje realizację zadań w ramach Działania 6.1 PO KL Poddziałanie 6.1.2 *Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*. Celem zadania jest podniesienie konkurencyjności i rozwoju potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw poprzez inwestycję w kadry. W ramach Priorytetu duży nacisk zostanie położony na podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w tym zwłaszcza na wczesną identyfikację potrzeb klientów instytucji rynku pracy oraz diagnozowanie możliwości ich rozwoju zawodowego, a także na zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, które odgrywają kluczową rolę w początkowym okresie pozostawania bez zatrudnienia. Poddziałanie skierowane jest dla powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy, oraz pracowników powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy. W ramach Poddziałania realizowane są następujące typy projektów:

- projekty służące wzmocnieniu i rozwojowi publicznych służb zatrudnienia w regionie m.in. poprzez szkolenia, doradztwo, badania rynku pracy, w tym:
 - upowszechnianie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w regionie, m.in. poprzez dofinansowanie zatrudnienia doradców zawodowych i pośredników pracy,
 - szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr publicznych służb zatrudnienia działających na terenie regionu,

- prowadzenie, publikowanie i upowszechnianie badań i analiz sytuacji na regionalnym i lokalnym rynku pracy m.in. w zakresie:
 - przewidywanej sytuacji na rynku pracy wybranych zawodów, sektorów/branż,
 - przewidywanych oczekiwań pracodawców odnośnie pożądanых kwalifikacji i usług szkoleniowych,
 - migracji zarobkowych na terenie regionu.

Dodatkowo w ramach Poddziałania 6.1.2 możliwe będzie realizowanie typów projektów służącym uzyskaniu przez pracowników publicznych służb zatrudnienia wymaganego wykształcenia w ramach studiów licencjackich, magisterskich uzupełniających oraz studiów podyplomowych.

- Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie planuje realizację projektu „Studia podyplomowe dla pracowników publicznych służb zatrudnienia“ dla 80 pracowników publicznych służb zatrudnienia w województwie mazowieckim.

Celem projektu jest:

- wzmocnienie i rozwój publicznych służb zatrudnienia w regionie;
- szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo dla kadr publicznych służb zatrudnienia działających na terenie regionu, powiązane bezpośrednio z potrzebami oraz specyfiką realizowanych zadań.

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Warszawie w celu podniesienia jakości usług z zakresu poradnictwa zawodowego oraz dostosowania tych usług do zmian zachodzących na rynku pracy m.in. poprzez poszerzenie wachlarza metod stosowanych przez doradców zawodowych, planuje następujące przedsięwzięcia:

- organizację szkoleń dla doradców zawodowych
 - szkolenie z metody Bilans Kompetencji
 - szkolenie z zakresu oceny kompetencji metodami Assessment i Development
- organizację szkolenia z zakresu programu Klub Pracy dla liderów Klubów Pracy
- przeprowadzenie czterech spotkań dla doradców zawodowych WUP w Warszawie i jego filii oraz powiatowych urzędów pracy z regionu warszawskiego.

- Filia WUP w Ostrołęce planuje zakończyć realizację projektu „Kompleksowe szkolenia dla pracowników urzędów pracy na Mazowszu” w ramach podziałania 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w podniesieniu jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Cel zostanie osiągnięty w wyniku przeszkolenia w 2009 roku 120 pracowników urzędów pracy z terenu województwa mazowieckiego.

- Filia WUP w Płocku planuje realizację projektu poprzez podniesienie kwalifikacji zawodowych 180 pracowników publicznych służb zatrudnienia w zakresie obsługi programów komputerowych. Projekt skierowano do pracowników WUP w Warszawie (i jego 5 Filii) oraz Powiatowych Urzędów Pracy z województwa mazowieckiego którzy poprzez uczestnictwo w szkoleniach podniosą swoje kwalifikacje zawodowe. W projekcie założono udział w szkoleniu z wybranej aplikacji biurowej lub szkoleniu z zakresu zarządzania MS Project, bądź szkoleniu obejmującemu nowelizację zapisów Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Działanie zgłoszone przez Agencję Rozwoju Mazowsza S.A.

W ramach Zintegrowanego Planu Szkoleń zaplanowano przeszkolenie wszystkich pracowników WUP zaangażowanych w działania PO KL, zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami szkoleniowymi WUP. Celem zadania jest doskonalenie umiejętności i kwalifikacji, uaktualnienie wiedzy kadry instytucji rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie oraz beneficjentów działań PO KL wdrażanych przez WUP w zakresie pozyskiwania środków i wdrażania programów i projektów współfinansowanych przez UE.

Działania zgłoszone przez Mazowiecką Wojewódzką Komendę OHP

Celem zadania jest budowanie i rozwijanie kompleksowego systemu poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy oraz wzbogacenie warsztatu pracy doradcy zawodowego. System pozwala na dostarczanie młodzieży informacji niezbędnych do podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych. Pozwala także na objęcie młodzieży opuszczającej szkoły oraz bezrobotnej, profesjonalnym pośrednictwem pracy. Udziałem w szkoleniach, seminariach, konferencjach, warsztatach tematycznych i giełdach edukacyjnych objętych zostanie 100 % pracowników z Młodzieżowych Centrów Kariery, Mobilnych Centrów Informacji Zawodowej, Klubów Pracy, Młodzieżowych Biur Pracy.

3.2 Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli

Celem działań jest podwyższenie kwalifikacji zawodowych nauczycieli co przyczyni się do wzbogacenia warsztatu pedagogicznego, a tym samym lepszego przygotowania uczniów do pełnienia ról zawodowych na poszczególnych kierunkach.

Zawód nauczyciela wymaga stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych bądź przekwalifikowania się. Podyktowane jest to m.in. wymogiem karty nauczyciela, jednakże dużą zachętą do nieustannego podnoszenia kwalifikacji jest także system osiągania stopni awansu zawodowego nauczycieli, dostosowanie posiadanej wiedzy do zmian w programie nauczania, czy własna potrzeba podniesienia posiadanych kwalifikacji. Zachętą jest także wydzielenie środków na finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli - w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli (kwota ta wyliczana jest osobno dla każdej placówki). Wykorzystanie tych kwot, w placówkach prowadzonych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego co roku określa odrębna uchwała Zarządu.

W efekcie podniesienia posiadanych kwalifikacji czy nabycie nowych, przyczyni się do wzbogacenia warsztatu pedagogicznego, a tym samym lepszego przygotowania uczniów wchodzących na rynek pracy.

Działania zgłoszone przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Samorządu Województwa Mazowieckiego

Departament Edukacji Publicznej i Sportu Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz prowadzone przez Samorząd Województwa jednostki oświatowe przystąpią do realizacji szeregu działań skierowanych do kadry nauczycielskiej, jak i klientów danych placówek. Planowane projekty, przedsięwzięcia, do których możemy zaliczyć: szkolenia, konferencje, warsztaty, studia podyplomowe nauczycieli i wychowawców oraz kadry kierowniczej, bibliotekarzy bibliotek szkolnych i pedagogicznych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Działania planowane do realizacji przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz prowadzone przez jednostki oświatowe Samorządu Województwa

Lp.	Podmiot realizujący zadanie	Beneficjenci	Planowane działania	Przewidywane rezultaty	Budżet (1% środki województwa)
1	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Jana Kochanowskiego w Wyszkowie	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia doktoranckie, - studia podyplomowe, - odbycie szkolenia przez nauczycieli zatrudnionych w CKU dot. doskonalenia umiejętności analizy wyników egzaminów zewnętrznych. - odbycie warsztatów poświęconych tworzeniu prezentacji multimedialnych oraz stron internetowych, - odbycie kursu dającego uprawnienia egzaminatora, - odbycie warsztatów poświęconych elektronicznej formie prowadzenia dokumentacji pedagogicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> - studia doktoranckie 3 os. - studia podyplomowe 1 os. - szkolenia rady pedagogicznej - kursy 51os. 	19 700 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli EFS 1 800 zł
2	Zespół Szkół Nr 3 w Wyszkowie	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie kwalifikacji – podyplomowe studia zarządzania informacją, - kurs języka angielskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe 1 os. - kurs języka angielskiego 1 os. 	2 316 zł koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli
3	Kolegium Pracowników Służb Społecznych, Katolicka Fundacja Pomocy Osobom Uzależnionym	Nauczyciele	- Szkolenia	- ukończenie szkoleń	6 300 (1%)

4	Medyczna Szkoła Policealna w Mińsku Mazowieckim	Nauczyciele, Dyrektor, Rada Pedagogiczna	- kursy doskonalące (poszerzenie wiedzy i umiejętności, rozwój zawodowy), - szkolenia (w zakresie zarządzania oświatą i pozyskiwania środków z UE, stosowanie nowoczesnych technik i metod nauczania – zarządzania),	- ukończenie szkoleń itp	8 000 zł (1 %)
5	Medyczna Szkoła Policealna w Otwocku	Nauczyciele	- kursy doskonalące, - studia podyplomowe, - studia magisterskie, - szkolenie rady pedagogicznej.	- kursy 2 os. - studia podyplomowe 3 os. - studia magisterskie 1 os. - szkolenie rady pedagogicznej (warsztaty)	8 000 zł (1%)
6	Medyczna Szkoła Policealna w Płocku, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Płocku, Warszawski Uniwersytet Medyczny w Warszawie,	Nauczyciele	- studia magisterskie (uzupełnienie kwalifikacji zawodowych), - studia podyplomowe („Organizacja i zarządzanie oświatą”).	- studia magisterskie 1 os. - studia podyplomowe 3 os.	13 000 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli
7	Medyczna Szkoła Policealna w Sokołowie Podlaskim	Nauczyciele	- studia podyplomowe (odnowa biologiczna z fizjoterapią, kosmetologia stosowana).	- studia podyplomowe 2 os.	3 500 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli

8	Medyczna Szkoła Policealna Nr 2 w Warszawie	Nauczyciele, Rada Pedagogiczna	- podnoszenie kwalifikacji zawodowych (pomiar dydaktyczny, analiza wyników egzaminu z przygotowania zawodowego), - szkolenie Rady Pedagogicznej (prawo oświatowe i wprowadzanie zmian),	- szkolenie 20 os. - wdrożenie programu w 15 placówkach	8 300 (1%)
9	Medyczna Szkoła Policealna Nr 3 w Warszawie	Nauczyciele	- szkolenia i kursy (przepisy oświatowe, awans zawodowy, egzaminy zewnętrzne, pierwsza pomoc przedmedyczna), - studia podyplomowe.	- studia podyplomowe 1 os.	6 000 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli oraz dofinansowanie z pierwszej pomocy przez Fundację „ Bona FIDE” – 2000 zł
10	Medyczna Szkoła Policealna Nr 4 im. Prof. Edmunda Biernackiego	Nauczyciele	- pedagogiczne kursy dla nauczycieli bez przygotowania zawodowego, - kursy (z zakresu nauczanego przedmiotu, językowe, z zakresu wykorzystania technologii informacyjnej), - warsztaty psychologiczne – motywacja do pracy.	- pedagogiczne kursy 4 os.	9 900 zł (1%)
11	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Pruszkowie	Nauczyciele	- kursy doskonalące (z zakresu zarządzanie oświatą, prawa oświatowego, organizacji pomocy społecznej, arteterapii, przeciwdziałania agresji w szkole), - szkolenie (z zakresu ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych).	- kursy doskonalące, - szkolenie	5 000 zł (1%) koszt doskonalenia zawodowego jest częściowo realizowany ze środków własnych nauczycieli

12	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Przasnyszu	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia uzupełniające (filologia angielska, medycyna ratunkowa, fizjoterapia), - kurs kwalifikacyjny (przygotowanie pedagogiczne, kurs instruktora technik samoobrony), - kurs doskonalący (metody fizjoterapeutyczne, medycyna ratunkowa). 	<ul style="list-style-type: none"> - studia uzupełniające 4 os - kurs kwalifikacyjny 3 os - kurs doskonalący 2 os 	8 000 zł (1%) koszt doskonalenia zawodowego jest częściowo realizowany ze środków własnych nauczycieli
13	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Radomiu	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia uzupełniające, - kursy doskonalące, szkolenia, konferencje (z zakresu ratownictwa medycznego, masażu, informatyki, języka angielskiego, ochrony radiologicznej pacjenta), - szkolenie rady pedagogicznej („Etyka zawodu nauczyciela”), - podnoszenie kwalifikacji („Technologie informacyjne i bibliotekoznawstwo”). 	<ul style="list-style-type: none"> - studia uzupełniające 2 os. - kursy doskonalące, - szkolenia, - konferencje 25 os. - szkolenia rady pedagogicznej 30 os. 	11 000 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli
14	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Siedlcach	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe, - kurs kwalifikacyjny, - szkolenia rady pedagogicznej (bezpieczeństwo w szkole; komunikacja interpersonalna nauczycieli; metoda projektów w pracy nauczyciela), - kursy doskonalące. 	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe 1 os. - szkolenia 10 os. - Kursy doskonalące 10 os. 	12 000 zł (1%)
15	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Warszawie	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - kurs kwalifikacyjny (bibliotekoznawstwo), - kurs (technologie informacyjne), - kurs (j. angielskiego), - szkolenie rady pedagogicznej („Prowadzenie dokumentacji przebiegu nauczania”). 	<ul style="list-style-type: none"> - kursy - szkolenia 	10 700 zł (1%)

16	Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Czarni	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia magisterskie (pedagogika ogólna), - studia podyplomowe (pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, gimnastyka korekcyjno-kompensacyjna, surdopedagogika, techniki kreatywne w nauczaniu, zintegrowana wczesna edukacja), - studia licencjackie (fizjoterapia), - kursy kwalifikacyjne (muzykoterapia, stymulacja polisensoryczna, terapia pedagogiczna, surdopedagogika). 	<ul style="list-style-type: none"> - studia magisterskie 1 os. - studia podyplomowe 6 os. - studia licencjackie 2 os. - kursy kwalifikacyjne 4 os. 	24 000 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli
17	Specjalny Ośrodek Szkolno Wychowawczy w Sońsku	Nauczyciele, wychowawcy	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe (podnoszenie kwalifikacji). 	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe 	30 000 zł (1%)
18	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niesłyszących w Radomiu	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe (kierunki zgodne z potrzebami), - kursy (język migowy, komunikacja niewerbalna, zdobywanie umiejętności w zakresie pracy rewalidacyjnej i logopedycznej z uczniem posiadającym wadę słuchu) - szkolenia (w zakresie a aktualnych problemów oświaty i szkolnictwa specjalnego). 	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe 9 os. - kursy 11 os. - szkolenia 60 os. 	29 600 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli
19	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabo Widzących w Radomiu	Nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - studia uzupełniające, - studia podyplomowe (z zakresu tyflopädagogiki i oligofrenopedagogiki) - kursy kwalifikacyjne (z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, bibliotekoznawstwa), - szkolenie rady pedagogicznej w zakresie sporządzania wniosków z funduszy strukturalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - studia podyplomowe 1 os - szkolenia 30 os. 	45 500 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli

20	Zespół Szkół ogólnokształcących w MCNiRDIM w Józefowie	Nauczyciele	- studia podyplomowe (historia, geografia, profilaktyka i terapia trudności wychowawczych), - kursy, warsztaty, szkolenia (podnoszenie kwalifikacji i umiejętności pedagogicznych)	- studia podyplomowe 4 os. - kurs pedagogiczny	20 000 zł (1%)
21	Zespół Szkół ogólnokształcących w Mazowieckim Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruźlicy w Otwocku	Nauczyciele	- kursy kwalifikacyjne (pedagogika lecznicza	- kurs kwalifikacyjne 2 os.	4 000 zł (1%)
22	Zespół Szkół Specjalnych Nr 2 w Garwolinie	Nauczyciele	- studia magisterskie (psychologia), - studia podyplomowe (wychowanie fizyczne, profilaktyka uzależnień i pracy z uzależnionymi), - kurs kwalifikacyjny (pedagogika lecznicza), - szkolenia (doskonalenie umiejętności)	- studia magisterskie 1 os. - studia podyplomowe 2 os. - kurs kwalifikacyjny 25 os. - szkolenie 65 os.	39 000 zł (1%) koszty częściowo pokrywane ze środków własnych nauczycieli 5 000 zł
23	Zespół Szkół Specjalnych w Centrum Rehabilitacji w Konstancinie - Jeziornej	Nauczyciele	- studia podyplomowe, - studia doktoranckie, - studia licencjackie, - kursy kwalifikacyjne z zakresu systemu oceniania uczniów.	- studia podyplomowe 2 os. - studia doktoranckie 1 os. - studia licencjackie 1 os. - kursy kwalifikacyjne 2 os.	17 000 zł (1%)
24	Zespół Szkół Specjalnych w MCNi RDIM w Zagórz	Nauczyciele	- studia podyplomowe (filozofia, biologia, matematyka, technika, oligofrenopedagogika, socjoterapia), - studia uzupełniające magisterskie (język angielski), - kursy kwalifikacyjne (pedagogika lecznicza, zarządzanie oświatą, psychoterapia), - kursy (EEG Biofeedback, artterapia, kurs komputerowy, aktualizacja prawa oświatowego i prawa pracy).	- studia magisterskie 7 os. - studia uzupełniające magisterskie 1 os. - kursy kwalifikacyjne 12 os. - kursy 4 os.	26 000 (1%) koszt studiów częściowo pokrywany jest ze środków własnych nauczycieli

25	Biblioteka Pedagogiczna w Ciechanowie	Pracownicy biblioteki	- studia podyplomowe (informatyka i technologia informacyjna, zarządzanie i marketing w oświacie, - szkolenia, - seminaria, - konferencje.	- studia podyplomowe 3 os. - szkolenia, seminaria, - konferencje 365 os.	8 000 (1%) koszt studiów częściowo pokrywany jest ze środków własnych nauczycieli
26	Biblioteka Pedagogiczna w Ostrołęce	Nauczyciele	- studia podyplomowe (bibliotekoznawstwo i informacja naukowa), - szkolenia (Format biblioteczny MARC21, biblioteki szkolne).	- studia podyplomowe, - szkolenia.	10 000 (1%)
27	Biblioteka Pedagogiczna w Płocku	Nauczyciele	- studia podyplomowe (zdobywanie nowych kwalifikacji), - szkolenia (opracowanie i udostępnianie zbiorów z wykorzystaniem systemu PROLIB M 21).	- studia podyplomowe 2 os. - szkolenia	5 300 zł (1%) 1 500 środki własne nauczycieli 1 500 środki w ramach bieżącej działalności. Razem 8300 zł
28	Biblioteka Pedagogiczna w Radomiu	Nauczyciele	- studia podyplomowe z zakresu broker informacji).	- studia podyplomowe 10 os.	60 000 (1%)
29	Biblioteka Pedagogiczna im. Heleny Radlińskiej w Siedlcach	Nauczyciele	- kursy (języki obce)	- kursy 4 os.	12 000 zł (1%) koszt częściowo pokrywany jest ze środków własnych nauczycieli

30	<p>Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. KEN w Warszawie, CODN w Warszawie, OELiZK w Warszawie, MSCDN w Warszawie, Uniwersytet Warszawski Instytut Informacji Naukowej i Studiów Biologicznych, Uniwersytet Warszawski Wydział Psychologii, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie, Max Elektron SA w Zielonej Górze, Centrum Promocji Informatyki sp. z o.o. w Warszawie, Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej w Warszawie,</p>	Nauczyciele	<p>- warsztaty, - seminaria, - konferencje - wykłady (opracowania zbiorów w nowym formacie MARC21 systemu PROLIB, opanowanie umiejętności pozyskiwania i dokonywania selekcji informacji potrzebnych czytelnikom, w oparciu o zasoby mediów, zarówno drukowanych jak i elektronicznych).</p>	<p>- warsztaty, - seminaria, - konferencje, - wykłady.</p>	21 000 (1%)
----	---	-------------	---	--	-------------

31	Kolegium Nauczycielskie w Ciechanowie	Nauczyciele	- kursy doskonalące (wykorzystanie technologii informacyjnych, problemów psychologiczno-pedagogicznych, metodyki nauczanych przedmiotów), - kursy kwalifikacyjne (Instruktor rekreacji – narciarstwo, kurs oświatowy dla kadry kierowniczej), - studia podyplomowe (studio filozoficzno-etyczne).	- kursy 3 os. - studia podyplomowe 1 os.	9 000 (1%)
32	Kolegium Nauczycielskie w Ciechanowie, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Ciechanowie	Nauczyciele	- szkolenie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej i wychowania przedszkolnego, - konferencja nt. zajęć wychowania fizycznego.	- szkolenie, - konferencja.	9000 zł (1%)
33	Kolegium Nauczycielskie w Radomiu	Nauczyciele	- studia doktoranckie, - studia podyplomowe, - kursy doskonalące, konferencje naukowe, warsztaty	- studia doktoranckie 1 os. - studia podyplomowe 2 os.	13 000 zł (1%)
34	Kolegium Nauczycielskie w Warszawie	Nauczyciele	- studia doktoranckie (technologie informatyczne) - szkolenie (nauczania metodą rozwiązywania problemów, nauczycielskich zespołów zadaniowych) - kursy doskonalące	- studia doktoranckie 1 os. - szkolenie, - kursy doskonalące.	8 000 (1%)

35	Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Ciechanowie	Nauczyciele	- studia podyplomowe z zakresu Teoria i praktyka tłumaczeń, - kursy kwalifikacyjne i doskonalące, seminaria oraz inne formy doskonalenia zawodowego w zakresie nauczania wczesnoszkolnego oraz informatyki, - szkolenia, - konferencje szkoleniowe.	- studia podyplomowe 2 os. - kursy kwalifikacyjne i doskonalące, - seminaria, - szkolenia, - konferencje szkoleniowe	8 000 zł (1%)
36	Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Radomiu	Nauczyciele	- konferencje, seminaria, kursy, warsztaty - studia doktoranckie	- studia podyplomowe 9 os. - kursy doskonalące 15 os	26 000 zł(1%)
37	Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych w Siedlcach	nauczyciele	- studia doktoranckie (studia w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu Warszawskiego), - studia podyplomowe (nauczyciel lektoratu języka włoskiego, nauczyciel psychologii, z zakresu emisji głosu w Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej Wydział Artystyczny, - kursy kwalifikacyjne.	- studia doktoranckie 1 os. - studia podyplomowe 4 os. - kursy kwalifikacyjne 4 os.	17 800 zł (1%)
38	Zespół Kolegiów Nauczycielskich w Ostrołęce	Nauczyciele	- studia podyplomowe, - studia doktoranckie, - konferencje, - warsztaty, - seminaria.	- studia podyplomowe 1 os. - studia doktoranckie 6 os.	24 000 zł (%) koszt częściowo pokrywany jest ze środków własnych nauczycieli
39	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Nauczyciele	- kursy doskonalenia zawodowego oraz warsztaty metodyczne i konsultacje w poszczególnych obszarach (wychowanie, opieka, profilaktyka, obszary przedmiotowe, biblioteki szkolne, rozwój zawodowy nauczyciela, kompetencje ponadprzedmiotowe oraz szkolenia)	- kursy ok. 45 000 os.	zadanie zrealizowane będzie w ramach środków własnych przeznaczonych na działalność bieżącą

40	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Nauczyciele	- szkolenia, - seminaria, - konferencje (wykształcenie umiejętności wykonywania konkretnych zadań zawodowych).	- szkolenia, seminaria, konferencje, 150 os.	515 000 projekt planowany do realizacji jako systemowy
41	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Warszawie	Nauczyciele	- szkolenia , seminaria, konferencje (aktualizacja posiadanej wiedzy o nowości prawa pracy, prawa oświatowego, finansów i zamówień publicznych).	- szkolenia, seminaria, konferencje,	3 000 zł (1%)
42	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Nauczyciele, Dyrektorzy	- kurs doskonalący dla nauczycieli wczesnej edukacji językowej, - konferencje (rozpoczynająca i kończąca projekt).	- kurs doskonalący, - konferencje,	94 000 zł projekt planowany do realizacji jako systemowy
43	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Nauczyciele, Dyrektorzy	- konferencja (na temat możliwości wykorzystania zadań PISA w praktyce szkolnej), - szkolenia (zajęcia wspólne w trzech grupach przedmiotowych.)	- konferencje, - szkolenia,	zadanie zrealizowane będzie w ramach środków własnych przeznaczonych na działalność bieżącą
44	Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie	Nauczyciele,	- szkolenia informatyczne, - warsztaty przedmiotowo – metodyczne (w zakresie technologii informacyjnej i komunikacyjnej)	- szkolenia, - warsztaty	550 000 zł zadanie realizowane będzie w ramach bieżącej działalności. odpłatność nauczyciela w zakresie od 0 do 100 zł w przeliczeniu na 40 godzinne szkolenie ze środków własnych lub

					1% odpisu na doskonalenie nauczycieli w placówce zatrudniającej nauczyciela
45	Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie	Nauczyciele	- seminarium (technologia informacyjna, cele i problemy powszechnej edukacji informacyjnej)	- seminaria 25 os.	27 000 zł (1%)
46	Organizacje pozarządowe w otwartym konkursie ofert	Nauczyciele	- konferencje, seminariów (kształcenie i doskonalenie nauczycieli, kształcenie ustawiczne i na odległość)	- konferencje, seminarium	kwota dotacji zostanie określona w uchwale Zarządu rozstrzygającej otwarty konkurs ofert.
47	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Nauczyciele	- szkolenia (w zakresie technik i metod nauczania problemowego, logicznego myślenia, technik <i>teorii ograniczeń</i> , oceniania kształtującego)	- szkolenia	181 000 zł projekt planowany do realizacji jako systemowy

3.3 Projektowanie i popularyzowanie nowych zachęt do kształcenia ustawicznego i idei uczenia się przez całe życie

Celem działań jest zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym poprzez promocję idei kształcenia ustawicznego i tworzenie warunków ułatwiających stałe podnoszenie kwalifikacji i umiejętności.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Warszawie planuje:

- opracowanie i wydanie zeszytów informacyjnych:

- „Kierunki szkolenia osób bezrobotnych w województwie mazowieckim”, którego celem jest omówienie ustawowych warunków kierowania osobami dorosłymi na szkolenia, udzielanie pożyczek szkoleniowych, a także analiza efektywności szkoleń realizowanych przez PUP w 2008 r. oraz planowane zadania w powyższym zakresie na 2009 r.
- „Kształcenie ustawiczne – szkoły dla dorosłych” – zawierać będzie wykaz szkół i kierunki kształcenia dla dorosłych z terenu województwa mazowieckiego.

- opracowanie i wydanie broszury informacyjnej nt. możliwości podnoszenia kwalifikacji przez osoby dorosłe. Publikacja będzie zawierała informacje przydatne w procesie planowania uzupełniania kwalifikacji zawodowych, będą to informacje m. in. dotyczące psychologicznych aspektów uczenia się dorosłych, roli kształcenia ustawicznego na współczesnym rynku pracy, prawnych aspektów funkcjonowania rynku usług szkoleniowych w Polsce, możliwości podnoszenia kwalifikacji przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy.

- organizację konferencji promującej ideę kształcenia ustawicznego i upowszechniania informacji związanych z podnoszeniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Na konferencję będą zaproszeni przedstawiciele samorządów, tj. prezydenci miast i starostowie woj. mazowieckiego, przedstawiciele publicznych służb zatrudnienia, tj. dyrektorzy wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy, członkowie wojewódzkiej rady zatrudnienia, przedstawiciele urzędu marszałkowskiego i urzędu wojewody, także przedstawiciele instytucji oświatowych, tj. Kuratorium Oświaty, Biura Edukacji m. st. Warszawy oraz inni przedstawiciele instytucji rynku pracy i instytucji edukacyjnych.

- Filia WUP CiIPKZ w Płocku planuje zorganizowanie konferencji dotyczącej kształcenia ustawicznego i idei uczenia się przez całe życie, a także wykazania potrzeby zatrudniania doradców zawodowych w szkolnych ośrodkach kariery. W ramach konferencji odbędą się zajęcia o charakterze grupowej informacji zawodowej oraz przedstawione zostaną oferty pracy i oferty szkoleniowe instytucji szkolących z terenu działania Filii.

Działania zgłoszone przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Samorządu Województwa Mazowieckiego

Departament Edukacji Publicznej i Sportu Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz prowadzone przez Samorząd Województwa jednostki oświatowe planują przystąpić do realizacji szeregu działań promujących ideę kształcenia ustawicznego. W tym celu planowane jest zorganizowanie i uczestnictwo pracowników ww. jednostek, jak i podopiecznych w następujących formach wsparcia: szkolenia, konferencje, warsztaty, studia podyplomowe, kursy. Planowane zadania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2: Działania planowane do realizacji przez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Samorządu Województwa Mazowieckiego oraz prowadzone przez jednostki oświatowe Samorządu Województwa

Lp.	Podmiot realizujący zadanie	Beneficjenci	Planowane działania	Przewidywane rezultaty	Budżet (1% środki województwa)
1	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Trenerzy, szkoleniowcy, nauczyciele, pracownicy społeczni, tutorzy.	Doskonalenie umiejętności osób zaangażowanych w aktywizację środowisk lokalnych	stworzenie narzędzia szkoleniowego, zawierającego porównanie doświadczeń różnych środowisk	33 700 zł dofinansowanie w 100% - Lifelong Learning Programme – learning Partnerships, Grundtvig (Agencja Narodowa)
2	Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie	Nauczyciele, instruktorzy, rodzice, dorośli o potrzebach edukacyjnych, urzędnicy administracji lokalnej.	- kreowanie aktywnego obywatelstwa europejskiego poprzez wkład w ochronę i popularyzację spuścizny kulturowej krajów partnerskich, - rozwinięcie umiejętności stosowania technologii informatycznych i komunikacyjnych	- stworzenie strony internetowej projektu, platformy cyfrowej, - ulotki i broszury przedstawiające wybrane tematy i obiekty dziedzictwa kulturowego, - przełamanie barier językowych - integracja partnerów poprzez współpracę w poszukiwaniu nowych, efektywnych metod przyswajania wiedzy o dziedzictwie w połączeniu z nauką języków obcych, - zaprezentowanie różnorodnych kultur szerokiej publiczności i poszerzenie wiedzy o nich.	32 000 zł dofinansowanie w 100% - Lifelong Learning Programme – learning Partnerships, Grundtvig (Agencja Narodowa)

3	Ośrodek Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie	Nauczyciele informatyki oraz przedmiotów przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie warsztatów (w ramach projektu „ Informatyka specjalnością młodych Polaków”) - szkolenia (pt. „Jak przygotować ucznia do konkursu informatycznego”, „ Algorytmika od najmłodszych lat”, „Modelowanie w Modellusie”, „Grafika komputerowa dla nauczycieli chemii”) 	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości usług edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych, - lepsze przygotowanie absolwentów szkół do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym, - indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym dzięki zastosowaniu metod on-line - zrozumienie konieczności uczenia się przez całe życie. W powyższych formach udział weźmie 100 nauczycieli 	25 000 zł działanie realizowane będzie w ramach bieżącej działalności
4	Organizacje pozarządowe wybrane w otwartym konkursie ofert	Osoby niepełnosprawne, mieszkańcy województwa mazowieckiego	- inicjatywy służące kształceniu ustawicznemu, kształcenie i doskonalenie nauczycieli, kształcenie ustawiczne, kształcenie ludzi dorosłych, kształcenie specjalne.	- zorganizowanie konferencji, seminariów	kwota dotacji zostanie określona w uchwale Zarządu rozstrzygającej otwarty konkurs ofert
5	Medyczna Szkoła Policealna w Mińsku Mazowieckim	Pracownicy, nauczyciele,	<ul style="list-style-type: none"> - pogłębianie wiedzy zawodowej w ramach przedsiębiorczości, - podejmowanie działalności gospodarczej, - spotkanie z przedstawicielami uczelni. 	<ul style="list-style-type: none"> - wycieczki dydaktyczne, - podejmowanie działalności gospodarczej. 	4 000 zł działanie realizowane będzie w ramach bieżącej działalności
6	Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Ciechanowie	Uczniowie, słuchacze powyżej 18 roku życia, osoby pracujące posiadające wykształcenie minimum średnie	- popularyzacja światowych rozwiązań i standardów w polskim systemie ratownictwa oraz przeszkolenie osób w zakresie ratowania życia ludzkiego	- szkolenia odbędzie 50 os	EFS 29 750 zł (85 %) 5 250 zł (15%) Razem 35 000 zł.

7	Centrum Kształcenia Ustawicznego im . Jana Kochanowskiego w Wyszkanie	nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - kształcenie absolwentów szkoły średniej z wykorzystaniem platformy e-learningowej Modle z zakresu programowania strukturalnego, sieci komputerowych oraz oprogramowania biurowego, - prowadzenie kursu dla bezrobotnych „ Podstawy prowadzenia działalności gospodarczej” -prowadzenie kursów z wolnego naboru „Podstawy obsługi komputera”, „ Rozliczenia finansowo-ksiegowe małych podmiotów gospodarczych”, „Podstawy obsługi programu SYMFONIA” 	<ul style="list-style-type: none"> - ukończenie szkoły policealnej 24 os. - ukończenie kursów 50 os. 	<p>FP 9 600 zł 11 200 zł środki własne uczestników kursów z wolnego naboru 3 000 zł środki z budżetu Województwa</p> <p>Razem 23 800 zł.</p>
8	Medyczna Szkoła Policealna nr 4 im. prof. Edmunda Biernackiego	Nauczyciele, uczniowie	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie jakości życia zawodowego, - kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy i własne Zycie, 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia biblioteczne, - organizowanie akcji promujących zdrowie oraz zawody medyczne w środowisku lokalnym, 	<p>10 000 zł</p> <p>zadanie realizowane będzie w ramach bieżącej działalności.</p>

3.4 Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Filia WUP w Ciechanowie planuje realizację projektu „Inwestycja w kadry gwarancja skutecznego zarządzania”, który jest zgłoszony do konkursu w ramach Poddziałania 8.1.1. PO KL. 30 Beneficjentów Ostatecznych projektu nabędzie lub podwyższy kwalifikacje i umiejętności kluczowe w zakresie: nowoczesnych metod zarządzania firmą z elementami technik informatycznych oraz profesjonalnej obsługi osób niepełnosprawnych w miejscu pracy.

3.5 Reorientacja i aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej i osób odchodzących z rolnictwa

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Filia WUP w Ciechanowie w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Gospodarstw Agroturystycznych „Zielone Północne Mazowsze” Płońsk Poświętne planuje realizację projektu „Agroturystyka i inne usługi szansą rozwoju obszarów wiejskich”. Zadanie będzie realizowane poprzez opracowanie i zgłoszenie na konkurs w ramach Poddziałania 6.1.1. PO KL. Projekt w szczególności zakłada nabycie przez Beneficjentów Ostatecznych kwalifikacji i umiejętności ułatwiających im podjęcie pozarolniczej działalności gospodarczej, świadczenie usług około rolniczych lub podjęcie zatrudnienia w usługach na wsi. Projekt jest zgodny z zapisami Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, a w szczególności z działaniem: Zróżnicowanie w kierunku działalności nierolniczej. 40 osób nabędzie umiejętności i kwalifikacje pozwalające im realizować się zawodowo poza rolnictwem lub podejmować działalność w usługach na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich.

- Filia WUP w Ostrołęce planuje realizację projektu w ramach Działania 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich, którego celem jest aktywizacja zawodowa mieszkańców terenów wiejskich.

W ramach projektu planuje się zorganizować:

- konferencję dla około 100 osób,
- warsztaty z zakresu aktywnego poszukiwania pracy dla 75 osób,
- warsztaty z zakresu przedsiębiorczości dla 75 osób,
- zajęcia nt. możliwości skorzystania ze wsparcia przewidzianego dla osób z terenów wiejskich w ramach PO KL dla 75 osób,
- szkolenie z zakresu wykonywania witrażu dla 12 osób,
- szkolenie z zakresu kroju i szycia dla 12 osób.

4. Wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy i jednostki współpracujące

Celem działań jest dostosowanie usług świadczonych przez instytucje rynku pracy do potrzeb w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy na zmieniającym się rynku pracy.

4.1 Usługi świadczone w ramach sieci EURES przez publiczne służby zatrudnienia

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie oraz Filie WUP w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach planują warsztaty dla osób poszukujących pracy za granicą. W trakcie warsztatów przedstawione zostaną aktualne informacje nt. warunków pracy i życia za granicą, a także zasady podejmowania legalnego zatrudnienia w krajach UE/EOG. Wszyscy uczestnicy otrzymają materiały informacyjne i promocyjne dot. EURES. W ramach warsztatów w Ciechanowie zainteresowani zapoznają się z zasadami przygotowania dokumentów aplikacyjnych EUROPASS. W wyniku

przeprowadzonych działań ok. 150 osób poszukujących pracy zdobędzie aktualne informacje dot. funkcjonowania sieci EURES oraz zasad podejmowania pracy za granicą.

Dodatkowo Filia WUP w Ciechanowie planuje zorganizować z ok. 250 uczniami klas maturalnych spotkania na temat życia, pracy i nauki w krajach Unii oraz ze studentami (około 100 osób) na temat wakacyjnych prac sezonowych oraz wymiany studenckiej.

- Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie planuje zorganizowanie jednodniowego seminarium poświęconego EURES dla ok. 80 osób, pracowników organizacji i instytucji zajmujących się problematyką zatrudnienia na terenie woj. mazowieckiego.

Seminarium ma służyć przedstawieniu aktualnych informacji poświęconych działalności EURES oraz możliwościom podejmowania pracy za granicą przez obywateli polskich. Objęcie Polski okresami przejściowymi powoduje, że przepisy w zakresie zatrudniania Polaków w poszczególnych krajach ulegają zmianom. Oznacza to konieczność informowania o zmianach m.in. pracowników instytucji rynku pracy. Seminarium będzie też poświęcone przedstawieniu informacji nt. działalności organizacji i instytucji współpracujących z EURES, takich jak: Eurodesk, Ploteus, EUROPASS, SOLVIT, ERA-MORE Krajowy Punkt Kontaktowy - Sieć Centrów Informacji dla Naukowców.

4.2 Działania na rzecz promocji zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy

Celem działań jest zwiększenie stopnia przygotowania zawodowego i poprawa zdolności do uzyskania zatrudnienia oraz jego utrzymania przez osoby niepełnosprawne z wykorzystaniem nowych i istniejących udoskonalonych instrumentów zwiększających potencjał osób niepełnosprawnych po raz pierwszy wchodzący na rynek pracy, długotrwale bezrobotnych i pracujących.

Działania zgłoszone przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa mazowieckiego

- Powiatowy Urząd Pracy w Lipsku - będzie wspomagał pracodawców zatrudniających niepełnosprawnych. Niepełnosprawni bezrobotni oraz poszukujący pracy będą mieli większą możliwość skorzystania z różnych form pomocy. Będą organizowane giełdy pracy, na których pracodawcy będą prezentować swoje oferty pracy i dobrać odpowiednie osoby na zgłoszone miejsca pracy.

- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim - promocja usług i projektów realizowanych przez PUP, lokalne jednostki administracji, instytucje pozarządowe oraz fundacje działające w tym obszarze. Zadania te będą kierowane także do pracodawców chcących tworzyć miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych.

- Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej - w ramach działalności Klubu Pracy wspomaganie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz ich integrowanie ze społeczeństwem poprzez włączenie osób niepełnosprawnych do grona pełnosprawnych uczestników zajęć aktywizacyjnych mających na celu naukę umiejętności aktywnego poszukiwania pracy na lokalnym rynku pracy.

- Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach – planuje działania związane ze zwiększeniem stopnia przygotowania zawodowego, poprawy zdolności do uzyskania zatrudnienia, podwyższenie lub zmianę dotychczasowych kwalifikacji zawodowych oraz zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Działania zostaną zrealizowane poprzez szkolenia ze środków PFRON oraz organizację Targów Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych.

- Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie - promocja usług i projektów realizowanych przez pracodawców, lokalne jednostki administracji, instytucje pozarządowe oraz fundacje działające na terenie powiatu.

- Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim – planuje działania ukierunkowane na wzrost aktywności zawodowej i społecznej, stopnia przygotowania zawodowego

i poprawienia zdolności do uzyskania zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne. Planuje się objąć doradztwem i poradnictwem zawodowym, zwiększającym możliwości uzyskania pracy przez osoby niepełnosprawne oraz inne formy wsparcia dla tych osób.

- Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu - zwiększenie przygotowania zawodowego i poprawa zdolności do zatrudnienia w ramach realizowanych przez urząd programów finansowanych z Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Pracy. Zakłada się, że w 2009 r. urząd obejmie pomocą 35 osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako osoby bezrobotne.

- Urząd Pracy m.st. Warszawy – planuje Warsztaty aktywizacyjne dla 50 osób niepełnosprawnych długotrwale bezrobotnych. Opracowanie Specjalnego Indywidualnego Planu Działań dla osób niepełnosprawnych długotrwale bezrobotnych we współpracy z doradcą zawodowym i pośrednikiem dla 50 osób. Spotkania grupowe informacyjno - doradcze z 200 osobami niepełnosprawnymi. Planuje aktywnie uczestniczyć w organizacji i realizacji giełd pracy dla osób niepełnosprawnych współorganizowanych przez partnerów rynku pracy, prowadzić spotkania ze związkami pracodawców, współpracować jako partnerzy w kampaniach społecznych organizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- Filia WUP w Ostrołęce planuje organizację Targów Pracy i Przedsiębiorczości dla Osób Niepełnosprawnych w celu ułatwienia bezpośredniego kontaktu pomiędzy osobami niepełnosprawnymi a pracodawcami i instytucjami z otoczenia osób niepełnosprawnych. Targi mają też pomóc w integracji oraz promocji aktywności zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mających trudności w znalezieniu zatrudnienia. W powyższym przedsięwzięciu planowany jest udział ok. 300 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

- Filia WUP w Płocku planuje III Targi Pracy Osób Niepełnosprawnych mających na celu integrację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, przygotowanie ich do ponownego wyjścia na rynek pracy, kształtowanie aktywnej postawy poszukiwania pracy. W ramach Targów odbędą się spotkania informacyjne dla osób niepełnosprawnych na temat praw, obowiązków i możliwości zatrudniania, a także dla pracodawców na temat korzyści wynikających z zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

- Filia WUP w Radomiu planuje organizację Forum pn. "Wszyscy równi" w partnerstwie z PUP w Radomiu, MCPS, MOPS i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezrobotnych. Głównym celem będzie integracja oraz aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych wchodzących na rynek. W imprezie weźmie udział ok. 150 osób.

- Filia WUP w Ciechanowie planuje organizację Dnia Integracji z osobami niepełnosprawnymi.

- Filia WUP w Siedlcach planuje zorganizować wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach Targi Pracy dla Osób Niepełnosprawnych. Do udziału w Targach zostaną zaproszeni pracodawcy z otwartego i chronionego rynku pracy, instytucje państwowe i organizacje pozarządowe z lokalnego rynku pracy działające na rzecz osób niepełnosprawnych i inni partnerzy. Program przedsięwzięcia obejmie prezentację ofert pracy, projekcję filmów, warsztaty, konsultacje psychologiczne i poradnictwo zawodowe.

Główne cele planowanego przedsięwzięcia to:

- zapewnienie osobom niepełnosprawnym równych szans na rynku pracy,
- aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych usług wielu instytucji rynku pracy,
- integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

W powyższym przedsięwzięciu planowany jest udział ok. 300 osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym osób niepełnosprawnych.

4.3 Rozwój i doskonalenie usług świadczonych przez OHP

Celem działań jest poprawa jakości i efektywności usług świadczonych przez OHP na rzecz młodzieży do 25 roku życia, mającej trudności w zaistnieniu na rynku pracy, pochodzącej ze środowisk patologicznych lub terenów wiejskich, zainteresowanej prowadzeniem własnej działalności gospodarczej, również młodzieży uczącej się w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, poszukującej pracy, młodzieży niepełnosprawnej oraz zagrożonej wykluczeniem społecznym (osadzeni w Zakładach Karnych, przebywający w ośrodkach szkolno wychowawczych).

Mazowiecka Wojewódzka Komenda OHP kontynuując działania z lat poprzednich planuje realizację wspólnych działań:

- z doradcami z 42 SzOK-ów planuje się m.in.: prowadzenie wykładów, szkoleń i zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego,
- rozwijanie kompleksowego systemu poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, w Centrach Edukacji i Pracy Młodzieży w Warszawie, Ciechanowie, Ostrołęce, Siedlcach, Płocku i Radomiu. Funkcjonowanie systemu pozwala na dostarczenie młodzieży informacji niezbędnych do podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Wynikiem realizowanych zadań będzie zwiększenie dostępności do usług doradztwa zawodowego, świadczenie kompleksowych profesjonalnych usług przez doradców zawodowych i pośredników pracy, rozwój sieci partnerstw lokalnych działających na rzecz w/w odbiorców.

4.4 Rozwój i doskonalenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Celem podejmowania skutecznych działań zmierzających do łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia MPiPS wprowadziło ogólnopolski monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych realizowany przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy. Monitoringi te mają zapewnić systematyczną obserwację zjawisk zachodzących na rynku pracy pod względem kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym, co pozwoli określić odpowiednie kierunki kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych odpowiadające potrzebom lokalnych rynków pracy.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

WUP w Warszawie sporządzi następujące opracowania:

- „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim w 2008 r.”,
- „Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie mazowieckim w I półroczu 2009 r.”

Rankingi opracowane będą w oparciu o wskazówki zawarte w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy – Warszawa 2003 oraz w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane w ramach systemu informatycznego SYRIUSZ. Wykorzystane będą także dane zawarte w załącznikach 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy za I i II półrocze 2008 r. i I półrocze 2009 r.

Opracowania zostaną zamieszczone na stronie internetowej, co umożliwi zainteresowanym systematyczną obserwację przemian w zakresie kształtowania się zarówno popytu na pracę, jak i podaży zasobów pracy wynikających z rejestrowanego bezrobocia. Informacje zawarte w w/w opracowaniach będą wykorzystywane podczas spotkań z partnerami rynku pracy oraz na konferencjach i seminariach.

4.5 Rozwój dialogu i partnerstwa lokalnego

Celem działań jest rozwiązanie lokalnych problemów gospodarczych w tym wzrost zatrudnienia i ograniczenie bezrobocia poprzez nawiązanie współpracy między jednostkami samorządowymi (powiatowymi, gminnymi), przedsiębiorcami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Działania zgłoszone przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa mazowieckiego

- Powiatowy Urząd Pracy w Kozienicach planuje zorganizować konferencję podsumowującą cykl konferencji lokalnego ożywienia gospodarczego, które zostały przeprowadzone w 2008 r. w ramach Kozienickiego Partnerstwa Lokalnego. Celem konferencji będzie prezentacja lokalnym władzom opracowanych przez przedstawicieli lokalnej społeczności projektów gospodarczych, które w opinii uczestników konferencji są najbardziej potrzebne dla rozwoju gospodarczego powiatu kozienickiego, w celu wdrożenia ich do realizacji. W konferencji weźmie udział min. 100 osób m. in. radni powiatowi i gminni, członkowie Powiatowej Rady Zatrudnienia, przedsiębiorcy, uczestnicy cyklu konferencji, przedstawiciele instytucji finansowych oraz instytucji rynku pracy.

- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim zamierza wspierać działania w zakresie kontynuacji realizacji projektów wypracowanych podczas Mińskich Warsztatów Ożywienia Gospodarczego. Urząd w partnerstwie z Centrum Kształcenia Ustawicznego w Mińsku Mazowieckim oraz Fundacją Rozwoju Przedsiębiorstw i Przedsiębiorczości „Biznes Inkubator” będzie realizował projekt pt. „Gotowi do zmian – młodzież szkolna na lokalnym rynku pracy”. Projekt będzie realizowany w ramach działania 9.2 PO KL ma na celu podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego. Urząd będzie otwarty na dialog z partnerami społecznymi (organizacjami pracodawców, społecznością lokalną, organizacjami trzeciego sektora) w celu rozwiązywania problemów na lokalnym rynku pracy. Kontynuowana będzie współpraca z Powiatową Radą Zatrudnienia, Gminnymi Centrami Informacji, Gminnymi i Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

- Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej będzie brał udział w rozwoju partnerstwa lokalnego poprzez współpracę ze Starostwem Powiatowym, Powiatową Radą Zatrudnienia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, Urzędami Gmin, Ośrodkami Pomocy Społecznej, OHP, stowarzyszeniami i organizacjami pracodawców działającymi na terenie powiatu ostrowskiego.

- Powiatowy Urząd Pracy w Piasecznie planuje kolejne Warsztaty w ramach Lokalnego Ożywienia Gospodarczego oraz Konferencję podsumowującą. W Warsztatach będzie uczestniczyć około 100 osób, w tym min. samorządowcy, sołtysi, przedstawiciele pracodawców, organizacje pozarządowych, dyrektorzy szkół, mieszkańcy powiatu, lokalne media oraz przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Planowane efekty Warsztatów LOG to projekty dzięki którym będzie możliwość pozyskania środków na nowe pomysły, inwestycje, które przyczynią się do dalszego rozwoju naszych gmin i powiatu.

- Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie będzie kontynuować cykl warsztatów mających na celu współpracę z instytucjami rządowymi, samorządowymi, lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy.

- Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim będzie nadal współpracować z różnymi jednostkami gospodarczymi mogącymi wspomóc działania Urzędu, a w szczególności w zakresie kontynuacji realizacji projektów wypracowanych na warsztatach Lokalnego Ożywienia Gospodarczego.

- Powiatowy Urząd Pracy w Szydłowcu będzie prowadził dialog i współpracę z partnerami społecznymi w rozwiązywaniu problemów lokalnego rynku pracy.

- Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie planuje budowę sieci specjalistów partnerstwa lokalnego na poziomie powiatu, których zadaniem będzie stworzenie mechanizmów przepływu informacji, identyfikacji lokalnych problemów gospodarczych, społecznych, rynku pracy, pomoc w opracowywaniu projektów rozwojowych oraz upowszechnianie działań lokalnych i regionalnych. Planowana jest organizacja konferencji promującej ideę wdrożenia partnerstwa lokalnego oraz przeprowadzenie 5 warsztatów podczas, których uczestnicy zostaną zaznajomieni z celami, założeniami i przesłankami partnerstwa lokalnego. Zostaną opracowane projekty służące ożywieniu gospodarczemu i poprawie sytuacji na rynku pracy na terenie powiatu węgrowskiego.

- Powiatowy Urząd Pracy w Wyszkowie będzie brał udział w rozwoju partnerstwa lokalnego przez współpracę z Gminnymi Centrami Informacji, urzędami gminy powiatu wyszkowskiego, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatową Radą Zatrudnienia, a także z jednostkami szkolącymi w zakresie planowanych szkoleń.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

Zespół ds. Partnerstwa Lokalnego WUP w Warszawie planuje:

- organizację VI Mazowieckiego Forum Partnerstwa Lokalnego dla 120 osób z udziałem m.in.: dyrektorów powiatowych urzędów pracy, dyrektorów WUP, starostów, przedstawicieli organizacji pozarządowych,
- przy współpracy Akademickiego Biura Karier mazowieckiej uczelni zorganizować seminarium dot. Akademickich Biur Karier dla 60 przedstawicieli ABK województwa mazowieckiego. Głównym celem seminarium będzie zainicjowanie wspólnych działań, wymiana doświadczeń oraz rozwój współpracy pomiędzy Akademickimi biurami Karier na Mazowszu.

- Filia WUP w Ciechanowie planuje zorganizować konferencję dotyczącą partnerstwa lokalnego oraz ekonomii społecznej. W konferencji udział wezmą dyrektorzy filii WUP, starostowie, dyrektorzy PUP organizacje pozarządowe i przedsiębiorcy.

- Filia WUP w Płocku planuje organizację cyklu warsztatów i konferencji, na których zaprezentowane zostanie znaczenie partnerstwa dla rozwoju lokalnego oraz korzyści wynikające z aplikowania o środki EFS, przeznaczone na aktywizację i integrację społeczności lokalnych. Do udziału w tych przedsięwzięciach zostaną zaproszeni przedstawiciele lokalnych samorządów, organizacje pozarządowe oraz środowiska biznesowe.

- Filia WUP w Radomiu planuje organizację regionalnej konferencji dot. rozwoju dialogu i partnerstwa lokalnego. W konferencji udział wezmą starostowie, wójtowie, dyrektorzy powiatowych urzędów pracy, organizacje pozarządowe oraz przedsiębiorcy.

- Filia WUP w Siedlcach planuje realizację projektu rozwoju partnerstwa lokalnego na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w ramach, którego przewiduje następujące działania:

- organizację konferencji poświęconych tematyce ekonomii społecznej,
- utworzenie internetowej platformy spełniającej funkcje komunikacyjną, informacyjną, promocyjną i środowiskotwórczą,
- spotkania szkoleniowo/warsztatowe,
- zapewnienie usług z zakresu porad prawnych i finansowych.

4.6 Współpraca z jednostkami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi w zakresie rynku pracy

Celem działań w tym zadaniu jest realizacja inicjatyw tworzonych na zasadzie trwałego partnerstwa pomiędzy instytucjami rządowymi, samorządowymi, lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy.

Działania zgłoszone przez Powiatowe Urzędy Pracy województwa mazowieckiego

- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim planuje organizację VII edycji Mińskich Targów Pracy z udziałem ok. 30 pracodawców i 1400 osób poszukujących pracy a także uczestnictwo w targach i spotkaniach organizowanych przez inne instytucje.
- Powiatowy Urząd Pracy w Siedlcach planuje wspólne przedsięwzięcia z partnerami rynku pracy takie jak: targi pracy, giełdy pracy, konferencje, spotkania i partnerstwo w realizacji projektów.
- Powiatowy Urząd Pracy w Sochaczewie planuje organizację Targów Pracy z udziałem partnerów rynku pracy a także uczestnictwo w targach i spotkaniach organizowanych przez inne instytucje.
- Powiatowe Urzędy Pracy w Lipsku, Ostrowi Mazowieckiej, Sokołowie Podlaskim, Szydłowcu i Wyszku będą kontynuować współpracę z instytucjami rządowymi, samorządowymi, lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

- WUP w Warszawie przy współpracy Fundacji Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych planuje realizację projektu „Laboratorium”, którego celem jest dostarczenie uczestnikom rynku pracy informacji w postaci danych, analiz, badań, rekomendacji i prognoz, których wykorzystanie przyczyni się do wzrostu zatrudnienia na Mazowszu.
- „Laboratorium” skupi się na następujących zadaniach:
- diagnozowaniu potrzeb mazowieckiego rynku pracy – sformułowanie rekomendacji w jakich obszarach terytorialnych, na rzecz jakich grup społecznych powinny być prowadzone badania, jakie są największe deficyty w działaniach podejmowanych na rynku pracy,
 - identyfikacji rozwiązań – identyfikacja polskich i zagranicznych narzędzi i działań na rzecz osób bezrobotnych, wchodzących na rynek pracy i poszukujących pracy, adaptowanie zidentyfikowanych narzędzi do warunków Mazowsza,
 - upowszechnianiu rozwiązań.
- Mazowieckie Obserwatorium Rynku Pracy będzie gromadzić analizować i upowszechniać informacje o rynku pracy w postaci: danych, analiz, badań, rekomendacji i prognoz, co ułatwi podejmowanie decyzji o kierunkach rozwoju regionalnego i przyczyni się do wzrostu zatrudnienia na Mazowszu. Wymienione działania będą prowadzone z uwzględnieniem perspektywy: województwa, powiatu i gminy. Odbiorcami podjętych działań będą: instytucje rynku pracy, w tym w szczególności publiczne służby zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, ochotnicze hufce pracy, instytucje partnerstwa lokalnego, samorządy lokalne, a szczególnie biura edukacji odpowiedzialne za kierunki kształcenia zawodowego oraz inne podmioty działające na rzecz rynku pracy.
 - W ramach współpracy z jednostkami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi w zakresie rynku pracy Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, planuje zorganizować spotkania dotyczące podjęcia bądź rozszerzenia współpracy oraz uczestniczyć w różnego rodzaju spotkaniach, konferencjach, warsztatach, targach pracy i szkoleniach. Celem prowadzonych działań jest realizacja inicjatyw tworzonych na zasadzie trwałego partnerstwa pomiędzy instytucjami rządowymi, samorządowymi, lokalnymi przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami na rzecz poprawy sytuacji na rynku pracy.
 - Filia WUP w Ciechanowie planuje zorganizowanie w poszczególnych powiatach subregionu ciechanowskiego (ciechanowskim, mławskim, płońskim i żuromińskim) Forów Edukacyjnych skierowanych do około 4000 młodych osób, stojących przed wyborem przyszłej drogi zawodowej, ale także do ich rodziców i nauczycieli. Kolejna edycja będzie przebiegać pod hasłem: „Trafne rozpoznanie predyspozycji zawodowych

i możliwości ich realizacji podstawą właściwego wyboru”. Targi będą efektem ścisłej współpracy samorządów powiatowych, urzędów pracy, władz oświatowych, poradni psychologiczno-pedagogicznych, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Oddział Poświętne w Płońsku, uczelni i szkół, a także w przypadku powiatu ciechanowskiego pracodawców. Działania te pozwolą na upowszechnienie wśród młodych osób informacji nt. prognoz zatrudnieniowych, aktualnej sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy, zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz możliwości edukacyjnych.

- Filia WUP w Ostrołęce planuje organizację następujących przedsięwzięć:

- „Prezentacje Edukacyjne – Ostrołęka 2009”, w ramach których planowane jest upowszechnianie informacji zawodowych dotyczących rynku pracy (dane statystyczne, charakterystyki zawodów, rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych, kierunki kształcenia, przepisów prawa pracy, zatrudniania młodocianych) dla 500 osób,
- „Młodzieżowe Targi Edukacji i Pracy”, w których planowany jest udział 800 osób zainteresowanych zdobyciem informacji na temat rynku pracy, możliwości kształcenia oraz wiedzy na temat zatrudniania młodzieży.

Działania zgłoszone przez Mazowiecką Wojewódzką Komendę OHP

Odbiorcami realizowanych zadań będą instytucje rynku pracy, organizacje pozarządowe, Agencje Pośrednictwa Pracy, działające na terenie województwa mazowieckiego. Zadanie ma na celu rozwój systemu współpracy z w/w instytucjami zajmującymi się problematyką młodzieży, działających na terenie województwa mazowieckiego. Pozwala to na stworzenie kompleksowego systemu świadczonych usług na rzecz młodzieży do 25 roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży defaworyzowanej, ze środowisk patologicznych, zagrożonej wykluczeniem społecznym. Współpraca polegać będzie na zorganizowaniu ok. 60 wspólnych przedsięwzięć takich jak seminaria, konferencje, panele dyskusyjne, Giełdy Edukacyjne i Targi Pracy.

4.7 Usługi świadczone w ramach wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców

Celem usług świadczonych w ramach wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców na terenie RP jest zwiększenie poziomu wiedzy pracodawców na temat zatrudniania cudzoziemców i związanych z tym procedur. Udzielanie szczegółowych informacji oraz przyjmowanie dokumentów dotyczących wydawania zezwoleń na wykonywanie pracy przez cudzoziemców.

Działania zgłoszone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

W ramach tego działania planuje się spotkania informacyjne dla pracodawców dotyczące zatrudniania cudzoziemców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i możliwości realizacji ich faktycznych potrzeb w oparciu o obowiązujące regulacje prawne. Planowane są cykliczne spotkania z izbami gospodarczymi oraz ambasadami poszczególnych krajów, które prowadzą bądź przewidują prowadzenie inwestycji w najbliższych latach na terenie RP. Należą do nich Ambasada Chin i Ambasada Korei. Planowane są spotkania z Polsko-Ukraińską Izbą Gospodarczą. W stały kalendarz pracy wpisały się coroczne spotkania z przedsiębiorcami na terenie Urzędu oraz w jego filiach. W związku z planowanym wejściem w życie nowych regulacji dotyczących wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców, wychodząc na przeciw przedsiębiorcom, w I kwartale 2009 r. odbędzie się konferencja poświęcona tym zagadnieniom z udziałem instytucji zajmujących się problematyką legalnej pracy i pobytu cudzoziemców na terenie RP. Organizatorem jest Polska Agencja Inwestycji Zagranicznych. W konferencji udział wezmą przedstawiciele WUP w Warszawie, MPiPS, MSZ, MSWiA i PIP.

Rozdział III Finansowanie Zadań

Zgłoszone projekty, programy i przedsięwzięcia realizowane w celu aktywizacji osób bezrobotnych, poszukujących pracy, podopiecznych MWK OHP, zagrożonych utratą pracy bądź osób chcących się przekwalifikować lub podnieść posiadane kwalifikacje, umiejętności, a także działania na rzecz przedsiębiorców finansowane będą z następujących źródeł:

Środki krajowe:

- środki publiczne:
 - budżet państwa,
 - budżet jednostek samorządu terytorialnego,
 - fundusze celowe, w tym: Fundusz Pracy, PFRON.

Środki zagraniczne:

- budżet UE.

Środki prywatne.

Zasady wykorzystywania krajowych środków finansowych pochodzących z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego i funduszy celowych określa ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 i Nr 169, poz. 1420).

Wykorzystanie środków zagranicznych będzie następowało zgodnie z przyjętymi zasadami przy realizacji programów operacyjnych z uwzględnieniem ustawy o finansach publicznych. Zdecydowanie jednak wysokość nakładów na finansowanie planowanych działań będzie zależała od stopnia aktywności projektodawców i zawartości merytorycznej projektów zgłaszanych do dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rezerwy środków Funduszu Pracy pozostających w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

Rozdział IV Monitorowanie i koordynowanie wykonywanych zadań

Podmiotem odpowiedzialnym za całokształt przygotowania, monitorowania i koordynację Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok jest Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie.

Podmioty zgłaszające (realizujące) określony program, projekt, przedsięwzięcie wpisujące się w założenia Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok odpowiedzialne są za prawidłowy przebieg jego realizacji, nadzór, zestawienie sprawozdania oraz dążenie do uzyskania zakładanych efektów.

Podmiot Realizujący zgłoszone zadania składa do podmiotu sprawozdającego - Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie roczne zestawienie z realizacji zadania w terminie do 31 stycznia 2010 roku. Na podstawie danych uzyskanych od podmiotów realizujących poszczególne projekty przygotowywane jest sprawozdanie roczne.

Sprawozdanie roczne, przekazane od podmiotu realizującego zawiera następujące wyodrębnione części:

- symbol zadania,
- charakterystykę realizowanego zadania (cel, wykonawcy, podjęte i zrealizowane działania),
- wydatkowaną kwotę, z podaniem źródła finansowania,
- ocenę zgodności realizacji zadania,
- uzyskane efekty, w ujęciu ilościowym i jakościowym,
- wnioski i rekomendacje wynikające z realizacji zadania.

Powyższe informacje wpisywane będą do tabeli pod nazwą: „Sprawozdanie roczne z realizacji zadań Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok”, według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku, które stanowić będzie podstawę do opracowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na kolejne lata.

Wojewódzki Urząd Pracy przedstawia roczne sprawozdanie z realizacji zadań Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia do zaopiniowania Wojewódzkiej Radzie Zatrudnienia.

Poniżej w zestawieniu tabelarycznym ujęte zostały podmioty realizujące i sprawozdające o zadaniach ujętych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok.

Podmioty realizujące i sprawozdające o zadaniach ujętych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok			
L.p.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący	Podmiot sprawozdający
Kierunek działań 1: Aktywizacja osób bezrobotnych			
1.1	Aktywizacja zawodowa priorytetowych grup bezrobotnych wymagających wsparcia	PUP, WUP, UM DEPiS, MWK OHP	WUP
Kierunek działań 2: Rozwój przedsiębiorczości w regionie			
2.1	Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	PUP, WUP	WUP
Kierunek działań 3: Inwestowanie w kapitał ludzki			
3.1	Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji kadr instytucji rynku pracy	PUP, WUP, MWK OHP, ARM SA	WUP
3.2	Doskonalenie umiejętności i kwalifikacji nauczycieli	WUP, UM DEPiS	WUP
3.3	Projektowanie i popularyzowanie nowych zachęt do kształcenia ustawicznego i idei uczenia się przez całe życie	WUP, UM DEPiS,	WUP
3.4	Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki	WUP	WUP
3.5	Reorientacja i aktywizacja zawodowa ludności wiejskiej i osób odchodzących z rolnictwa	WUP	WUP
Kierunek działań 4: Wzbogacenie oferty i podwyższenie jakości usług świadczonych przez instytucje rynku pracy i jednostki współpracujące			
4.1	Usługi świadczone w ramach sieci EURES przez publiczne służby zatrudnienia	WUP	WUP
4.2	Działania na rzecz promocji zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym i chronionym rynku pracy	PUP, WUP	WUP
4.3	Rozwój i doskonalenie usług świadczonych przez OHP	MWK OHP	WUP
4.4	Rozwój i doskonalenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych	WUP	WUP
4.5	Rozwój dialogu i partnerstwa lokalnego	PUP, WUP	WUP
4.6	Współpraca z jednostkami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi w zakresie rynku pracy	PUP, WUP, MWK OHP	WUP
4.7	Usługi świadczone w ramach wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców	WUP	WUP

Załączniki

1. Załącznik nr 1: Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim
2. Załącznik nr 2: Bezrobotni ogółem
3. Załącznik nr 3: Bezrobotne kobiety
4. Załącznik nr 4: Bezrobotni zamieszkali na wsi
5. Załącznik nr 5: Wybrane kategorie bezrobotnych i ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem we wrześniu 2008 r.
6. Załącznik nr 6: Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy we wrześniu 2008 r.

STOPA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM

Lp	Wyszczególnienie	Lata				wzrost / spadek w stosunku do września 2007 r. w punktach procentowych
		wrzesień 2005 r.	wrzesień 2006 r.	wrzesień 2007 r.	wrzesień 2008 r.	
1	2	3	4	5	6	7
Województwo mazowieckie		13,9	12,2	9,5	7,2	-2,3
Obszar ciechanowski						
w tym powiaty:						
1	ciechanowski	21,3	18,4	15,0	11,6	-3,4
2	mławski	24,9	17,4	11,3	10,5	-0,8
3	płoński	23,1	20,6	18,2	14,0	-4,2
4	żuromiński	25,6	22,9	20,4	18,2	-2,2
Obszar ostrołęcki						
w tym powiaty:						
1	makowski	25,1	24,0	21,7	18,3	-3,4
2	m. Ostrołęka	22,5	20,3	17,1	13,5	-3,6
3	ostrołęcki	23,6	21,5	18,7	11,9	-6,8
4	ostrowski	19,2	17,7	14,6	13,4	-1,2
5	przasnyski	20,6	16,6	14,5	11,5	-3,0
Obszar płocki						
w tym powiaty:						
1	gostyniński	27,2	24,3	18,9	13,3	-5,6
2	m. Płock	20,2	16,4	13,4	10,3	-3,1
3	płocki	28,5	26,1	22,0	16,0	-6,0
4	sierpecki	24,4	23,1	19,3	16,5	-2,8
Obszar radomski						
w tym powiaty:						
1	białobrzeski	20,1	18,9	14,6	11,8	-2,8
2	kozienski	18,4	18,1	14,4	13,3	-1,1
3	lipski	17,6	16,4	13,3	12,2	-1,1
4	przysuski	27,2	26,0	24,7	20,8	-3,9
5	m. Radom	27,5	25,9	22,6	19,2	-3,4
6	radomski	33,5	31,5	28,0	25,9	-2,1
7	szydłowiecki	39,6	36,9	33,2	30,5	-2,7
8	zwoleński	21,1	19,1	16,8	13,4	-3,4
Obszar siedlecki						
w tym powiaty:						
1	łosicki	15,8	14,5	11,6	10,4	-1,2
2	m. Siedlce	15,1	14,1	10,5	8,1	-2,4
3	siedlecki	16,2	14,0	9,8	7,6	-2,2
4	sokołowski	14,0	11,7	8,3	7,1	-1,2
Obszar warszawski						
w tym powiaty:						
1	garwoliński	16,3	16,3	12,8	10,9	-1,9
2	grodziski	11,5	8,7	4,8	4,0	-0,8
3	grójecki	9,4	7,8	6,4	6,0	-0,4
4	legionowski	20,4	16,8	13,7	8,3	-5,4
5	miński	17,1	15,1	10,8	7,4	-3,4
6	nowodworski	20,9	16,7	11,8	7,7	-4,1
7	otwocki	14,9	13,7	10,0	5,8	-4,2
8	piaseczyński	9,5	7,9	6,0	4,7	-1,3
9	pruszkowski	10,7	9,6	7,2	4,4	-2,8
10	pułtuski	23,8	21,2	16,8	13,5	-3,3
11	sochaczewski	15,6	13,8	10,9	7,1	-3,8
12	m. st. Warszawa	5,9	4,9	3,4	2,0	-1,4
13	warszawski zachodni	10,8	8,7	6,0	4,1	-1,9
14	węgrowski	20,8	18,8	15,3	14,6	-0,7
15	wołomiński	20,5	19,0	12,0	9,1	-2,9
16	wyszkowski	26,6	21,7	16,8	12,1	-4,7
17	żyrardowski	18,2	14,4	12,9	10,5	-2,4

BEZROBOTNI OGÓLEM

Lp	Wyszczególnienie					Wzrost / spadek	
		wrzesień 2005 r.	wrzesień 2006 r.	wrzesień 2007 r.	wrzesień 2008 r.	w stosunku do września 2007 r. (w osobach)	w stosunku do września 2007 r. (w %)
1	2	4	5	6	7	8	9
Województwo mazowieckie		335 686	294 356	228 196	175 213	-52 983	-23,2%
Obszar ciechanowski		27 661	22 645	18 350	14 764	-3 586	-19,5%
w tym powiaty:							
1	ciechanowski	7 880	6 611	5 199	4 076	-1 123	-21,6%
2	mławski	7 024	4 808	3 520	3 182	-338	-9,6%
3	płoński	8 327	7 413	6 308	4 570	-1 738	-27,6%
4	żuromiński	4 430	3 813	3 323	2 936	-387	-11,6%
Obszar ostrołęcki		29 071	25 832	21 772	16 839	-4 933	-22,7%
w tym powiaty:							
1	makowski	5 248	4 924	4 378	3 650	-728	-16,6%
2	m. Ostrołęka	5 488	4 833	3 988	3 116	-872	-21,9%
3	ostrołęcki	7 810	7 079	6 012	3 665	-2 347	-39,0%
4	ostrowski	6 229	5 634	4 497	4 160	-337	-7,5%
5	przasnyski	4 296	3 362	2 897	2 248	-649	-22,4%
Obszar plocki		35 770	30 421	24 078	18 625	-5 453	-22,6%
w tym powiaty:							
1	gostyniński	5 609	4 816	3 525	2 958	-567	-16,1%
2	m. Płock	13 875	10 874	8 616	6 893	-1 723	-20,0%
3	plocki	11 219	9 966	8 039	5 585	-2 454	-30,5%
4	sierpecki	5 067	4 765	3 898	3 189	-709	-18,2%
Obszar radomski		72 407	67 206	57 008	49 353	-7 655	-13,4%
w tym powiaty:							
1	białobrzeski	2 954	2 712	2 046	1 600	-446	-21,8%
2	koziński	5 030	4 933	3 845	3 497	-348	-9,1%
3	lipski	3 262	3 033	2 404	2 204	-200	-8,3%
4	przysuski	5 995	5 827	5 363	4 382	-981	-18,3%
5	m. Radom	26 304	24 394	20 587	17 331	-3 256	-15,8%
6	radomski	18 871	17 471	15 012	13 701	-1 311	-8,7%
7	szydłowiecki	6 425	5 724	5 032	4 538	-494	-9,8%
8	zwoleński	3 566	3 112	2 719	2 100	-619	-22,8%
Obszar siedlecki		15 512	13 751	9 939	8 162	-1 777	-17,9%
w tym powiaty:							
1	łosicki	2 306	2 141	1 679	1 512	-167	-9,9%
2	m. Siedlce	5 166	4 802	3 551	2 806	-745	-21,0%
3	siedlecki	4 627	4 015	2 761	2 141	-620	-22,5%
4	sokołowski	3 413	2 793	1 948	1 703	-245	-12,6%
Obszar warszawski		155 265	134 501	97 049	67 470	-29 579	-30,5%
w tym powiaty:							
1	garwoliński	7 129	7 119	5 334	4 539	-795	-14,9%
2	grodziski	2 942	2 218	1 207	1 052	-155	-12,8%
3	grójcecki	3 913	3 270	2 718	2 645	-73	-2,7%
4	legionowski	5 774	4 693	3 710	2 311	-1 399	-37,7%
5	miński	7 740	6 855	4 810	3 301	-1 509	-31,4%
6	nowodworski	4 916	3 924	2 752	1 958	-794	-28,9%
7	otwocki	6 142	5 671	4 073	2 364	-1 709	-42,0%
8	piaseczyński	5 419	4 642	3 511	2 946	-565	-16,1%
9	pruszkowski	5 721	5 173	3 899	2 555	-1 344	-34,5%
10	pułtowski	4 672	4 046	3 157	2 484	-673	-21,3%
11	sochaczewski	4 922	4 458	3 534	2 372	-1 162	-32,9%
12	m. st. Warszawa	61 326	52 304	37 087	22 369	-14 718	-39,7%
13	warszawski zachodni	4 114	3 456	2 372	1 666	-706	-29,8%
14	węgrowski	5 325	4 722	3 759	3 632	-127	-3,4%
15	wolomiński	13 130	12 336	7 443	5 564	-1 879	-25,2%
16	wyszowski	7 454	5 822	4 492	3 134	-1 358	-30,2%
17	żyrardowski	4 626	3 792	3 191	2 578	-613	-19,2%

BEZROBOTNE KOBIECY

Lp	Wyszczególnienie					Wzrost / spadek	
		wrzesień 2005 r.	wrzesień 2006 r.	wrzesień 2007 r.	wrzesień 2008 r.	w stosunku do września 2007 r. (w osobach)	w stosunku do września 2007 r. (w %)
1	2	4	5	6	7	8	9
	Województwo mazowieckie	170 927	155 149	124 203	95 792	-28 411	-22,9%
	Obszar ciechanowski	14 386	12 328	10 158	8 203	-1 955	-19,2%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	ciechanowski	4 095	3 661	2 921	2 282	-639	-21,9%
2	mławski	3 826	2 681	2 032	1 803	-229	-11,3%
3	płoński	4 233	3 988	3 409	2 445	-964	-28,3%
4	żuromiński	2 232	1 998	1 796	1 673	-202	-11,2%
	Obszar ostrołęcki	15 069	13 828	12 201	9 353	-2 848	-23,3%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	makowski	2 448	2 326	2 109	1 716	-393	-18,6%
2	m. Ostrołęka	3 161	2 923	2 523	1 943	-580	-23,0%
3	ostrołęcki	3 983	3 647	3 324	2 105	-1 219	-36,7%
4	ostrowski	3 118	2 957	2 447	2 197	-250	-10,2%
5	przasnyski	2 359	1 975	1 798	1 392	-406	-22,6%
	Obszar płocki	19 641	17 695	14 755	11 628	-3 127	-21,2%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	gostyniński	2 920	2 644	2 069	1 729	-340	-16,4%
2	m. Płock	7 953	6 751	5 566	4 515	-1 051	-18,9%
3	płocki	6 162	5 696	4 868	3 523	-1 345	-27,6%
4	sierpecki	2 606	2 604	2 252	1 861	-391	-17,4%
	Obszar radomski	36 772	34 936	30 623	26 652	-3 971	-13,0%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	białobrzeski	1 387	1 279	1 070	835	-209	-19,5%
2	kozienicki	2 703	2 649	2 149	1 932	-500	-23,3%
3	lipski	1 456	1 450	1 236	1 102	-214	-17,3%
4	przysuski	2 804	2 724	2 589	2 159	-135	-5,2%
5	m.Radom	13 636	13 039	11 281	9 559	-1 758	-15,6%
6	radomski	9 641	9 193	8 047	7 368	-1 146	-14,2%
7	szymborski	3 401	3 045	2 788	2 543	-257	-9,2%
8	zwoleński	1 744	1 557	1 463	1 154	-94	-6,4%
	Obszar siedlecki	8 118	7 725	5 890	4 815	-1 075	-18,3%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	łosicki	1 080	1 024	857	739	-118	-13,8%
2	m. Siedlce	2 912	2 866	2 172	1 687	-485	-22,3%
3	siedlecki	2 483	2 398	1 760	1 364	-396	-22,5%
4	sokołowski	1 643	1 437	1 101	1 025	-76	-6,9%
	Obszar warszawski	76 941	68 637	50 576	35 141	-15 435	-30,5%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	garwoliński	2 960	3 214	2 438	2 054	-384	-15,8%
2	grodziski	1 435	1 169	615	606	-9	-1,5%
3	grójecki	1 940	1 723	1 457	1 297	-160	-11,0%
4	legionowski	2 883	2 417	1 910	1 196	-714	-37,4%
5	miński	3 855	3 463	2 417	1 694	-723	-29,9%
6	nowodworski	2 397	1 973	1 483	1 085	-398	-26,8%
7	otwocki	2 875	2 754	2 010	1 192	-818	-40,7%
8	piaseczyński	2 582	2 322	1 768	1 422	-346	-19,6%
9	pruszkowski	2 771	2 596	2 052	1 323	-729	-35,5%
10	pułtuski	2 327	2 128	1 640	1 320	-320	-19,5%
11	sochaczewski	2 617	2 407	1 936	1 306	-630	-32,5%
12	m. st. Warszawa	31 818	27 755	20 005	12 205	-7 800	-39,0%
13	warszawski zachodni	1 904	1 672	1 218	904	-314	-25,8%
14	węgrowski	2 499	2 319	1 850	1 735	-115	-6,2%
15	wołomiński	6 283	5 942	3 840	2 877	-963	-25,1%
16	wyszowski	3 577	2 870	2 322	1 603	-719	-31,0%
17	żyrardowski	2 218	1 913	1 615	1 322	-293	-18,1%

BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI

Lp	Wyszczególnienie					Wzrost / spadek	
		wrzesień 2005 r.	wrzesień 2006 r.	wrzesień 2007 r.	wrzesień 2008 r.	w stosunku do września 2007 r. (w osobach)	w stosunku do września 2007 r. (w %)
1	2	4	5	6	7	8	9
	Województwo mazowieckie	140 917	125 714	99 732	79 421	-20 311	-20,4%
	Obszar ciechanowski	16 423	13 602	11 040	8 462	-2 578	-23,4%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	biechanowski	3 728	3 142	2 519	1 879	-640	-25,4%
2	mławski	4 065	2 878	1 982	1 670	-312	-15,7%
3	płoński	5 458	4 868	4 152	2 857	-1 295	-31,2%
4	żuromiński	3 172	2 714	2 387	2 056	-331	-13,9%
	Obszar ostrołęcki	17 502	15 576	13 264	9 865	-3 399	-25,6%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	makowski	3 596	3 374	3 101	2 583	-518	-16,7%
2	m. Ostrołęka	0	0	0	0	0	0,0%
3	ostrołęcki	7 401	6 708	5 671	3 492	-2 179	-38,4%
4	ostrowski	3 810	3 397	2 687	2 439	-248	-9,2%
5	przasnyski	2 695	2 097	1 805	1 351	-454	-25,2%
	Obszar płocki	16 566	14 815	11 754	8 838	-2 916	-24,8%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	gostyniński	3 334	2 923	2 129	1 849	-280	-13,2%
2	m. Płock	0	0	0	0	0	0,0%
3	płocki	10 015	8 935	7 199	5 037	-2 162	-30,0%
4	sierpecki	3 217	2 957	2 426	1 952	-474	-19,5%
	Obszar radomski	35 609	33 381	28 402	25 072	-3 330	-11,7%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	białobrzeski	2 044	1 923	1 404	1 122	-282	-20,1%
2	kozienski	3 617	3 601	2 776	2 547	-229	-8,2%
3	lipski	2 751	2 560	2 026	1 884	-142	-7,0%
4	brzysuski	5 213	5 100	4 690	3 867	-823	-17,5%
5	m. Radom	0	0	0	0	0	0,0%
6	radomski	14 610	13 568	11 738	10 658	-1 080	-9,2%
7	sztydlowiecki	4 623	4 206	3 702	3 366	-336	-9,1%
8	zwoleniński	2 751	2 423	2 066	1 628	-438	-21,2%
	Obszar siedlecki	8 206	7 178	5 028	4 148	-880	-17,5%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	łosicki	1 772	1 647	1 272	1 151	-121	-9,5%
2	m. Siedlce	0	0	0	0	0	0,0%
3	siedlecki	4 490	3 896	2 675	2 066	-609	-22,8%
4	sokołowski	1 944	1 635	1 081	931	-150	-13,9%
	Obszar warszawski	46 611	41 162	30 244	23 036	-7 208	-23,8%
	<i>w tym powiaty:</i>						
1	garwoliński	4 960	5 006	3 743	3 139	-604	-16,1%
2	grodziski	1 207	910	464	436	-28	-6,0%
3	grójcecki	2 322	1 956	1 591	1 518	-73	-4,6%
4	legionowski	2 302	1 881	1 554	931	-623	-40,1%
5	miński	4 259	3 745	2 561	1 751	-810	-31,6%
6	nowodworski	2 297	1 834	1 257	936	-321	-25,5%
7	otwocki	2 195	2 037	1 405	807	-598	-42,6%
8	piaseczyński	2 840	2 434	1 862	1 573	-289	-15,5%
9	pruszkowski	1 840	1 683	1 309	842	-467	-35,7%
10	pułtuski	2 527	2 228	1 762	1 349	-413	-23,4%
11	sochaczewski	2 525	2 353	1 881	1 183	-698	-37,1%
12	m. st. Warszawa	0	0	0	0	0	0,0%
13	warszawski zachodni	2 268	1 910	1 294	917	-377	-29,1%
14	węgrowski	3 567	3 192	2 557	2 437	-120	-4,7%
15	wołomiński	5 218	4 896	2 878	2 210	-668	-23,2%
16	wyszkowski	4 622	3 722	2 935	2 021	-914	-31,1%
17	żyrardowski	1 662	1 375	1 191	986	-205	-17,2%

**WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH I ICH UDZIAŁ
W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM WE WRZEŚNIU 2008 R.**

Lp	Wyszczególnienie	bezrobotni ogółem	poprzednio pracujący	% udział bezrob. poprzednio prac. w tym	w tym zwolnione z przyczyn dotyczących	% udział bezrob. zwolnionych z przyczyn dotyczących	z prawem do zasiłku	% udział bezrob. dotychczas niepac.	Osoby w okresie 12 miesięcy	% udział bezrob. w okresie do 12 miesięcy od ukończenia
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Województwo mazowieckie	175 213	131 157	74,9%	7 622	4,4%	27 031	15,4%	7 555	4,3%
	Obszar ciechanowski	14 764	11 529	78,1%	570	3,9%	2 987	20,2%	758	5,1%
	<i>w tym powiaty:</i>									
1	ciechanowski	4 076	3 298	80,9%	149	3,7%	805	19,7%	214	5,3%
2	mławski	3 182	2 546	80,0%	202	6,3%	683	21,5%	211	6,6%
3	płoński	4 570	3 598	78,7%	191	4,2%	887	19,4%	192	4,2%
4	żuromiński	2 936	2 087	71,1%	28	1,0%	612	20,8%	141	4,8%
	Obszar ostrołęcki	16 839	11 436	67,9%	107	0,6%	2 429	14,4%	830	4,9%
	<i>w tym powiaty:</i>									
1	makowski	3 650	2 338	64,1%	7	0,2%	525	14,4%	134	3,7%
2	m. Ostrołęka	3 116	2 404	77,2%	8	0,3%	545	17,5%	144	4,6%
3	ostrołęcki	3 665	2 479	67,6%	11	0,3%	785	21,4%	211	5,8%
4	ostrowski	4 160	2 821	67,8%	47	1,1%	355	8,5%	205	4,9%
5	przasnyski	2 248	1 394	62,0%	34	1,5%	219	9,7%	136	6,0%
	Obszar płocki	18 625	14 217	76,3%	445	2,4%	2 811	15,1%	905	4,9%
	<i>w tym powiat</i>									
1	gostyniński	2 958	2 175	73,5%	118	4,0%	534	18,1%	154	5,2%
2	m. Płock	6 893	5 710	82,8%	166	2,4%	834	12,1%	330	4,8%
3	płocki	5 585	4 183	74,9%	112	2,0%	920	16,5%	239	4,3%
4	sierpecki	3 189	2 149	67,4%	49	1,5%	523	16,4%	182	5,7%
	Obszar radomski	49 353	36 027	73,0%	3 841	7,8%	8 200	16,6%	1 908	3,9%
	<i>w tym powiaty:</i>									
1	białobrzeski	1 600	1 128	70,5%	132	8,3%	204	12,8%	65	4,1%
2	kozienicki	3 497	2 460	70,3%	100	2,9%	450	12,9%	154	4,4%
3	lipski	2 204	1 371	62,2%	27	1,2%	124	5,6%	136	6,2%
4	przysuski	4 382	2 812	64,2%	95	2,2%	752	17,2%	145	3,3%
5	m. Radom	17 331	13 206	76,2%	1 839	10,6%	2 876	16,6%	559	3,2%
6	radomski	13 701	10 078	73,6%	1 257	9,2%	2 603	19,0%	583	4,3%
7	szydłowiecki	4 538	3 600	79,3%	349	7,7%	945	20,8%	154	3,4%
8	zwoleński	2 100	1 372	65,3%	42	2,0%	246	11,7%	112	5,3%
	Obszar siedlecki	8 162	5 427	66,5%	267	3,3%	733	9,0%	637	7,8%
	<i>w tym powiaty:</i>									
1	łosicki	1 512	731	48,3%	28	1,9%	137	9,1%	56	3,7%
2	m. Siedlce	2 806	2 135	76,1%	139	5,0%	241	8,6%	200	7,1%
3	siedlecki	2 141	1 386	64,7%	82	3,8%	211	9,9%	211	9,9%
4	sokołowski	1 703	1 175	69,0%	18	1,1%	144	8,5%	170	10,0%
	Obszar warszawski	67 470	52 521	77,8%	2 392	3,5%	9 871	14,6%	2 517	3,7%
	<i>w tym powiaty:</i>									
1	garwoliński	4 539	2 979	65,6%	156	3,4%	507	11,2%	204	4,5%
2	grodziski	1 052	837	79,6%	31	2,9%	216	20,5%	56	5,3%
3	grójecki	2 645	1 803	68,2%	273	10,3%	428	16,2%	123	4,7%
4	legionowski	2 311	1 680	72,7%	71	3,1%	326	14,1%	109	4,7%
5	miński	3 301	2 600	78,8%	124	3,8%	462	14,0%	169	5,1%
6	nowodworski	1 958	1 520	77,6%	1	0,1%	298	15,2%	74	3,8%
7	otwocki	2 364	1 908	80,7%	135	5,7%	382	16,2%	97	4,1%
8	piaseczyński	2 946	2 422	82,2%	134	4,5%	544	18,5%	76	2,6%
9	pruszkowski	2 555	1 987	77,8%	172	6,7%	347	13,6%	67	2,6%
10	pułtowski	2 484	1 808	72,8%	1	0,0%	463	18,6%	124	5,0%
11	sochaczewski	2 372	1 595	67,2%	31	1,3%	314	13,2%	74	3,1%
12	m. st. Warszawa	22 369	19 095	85,4%	877	3,9%	3 038	13,6%	545	2,4%
13	warszawski zachodni	1 666	1 377	82,7%	50	3,0%	272	16,3%	25	1,5%
14	węgrowski	3 632	2 593	71,4%	12	0,3%	535	14,7%	240	6,6%
15	wołomiński	5 564	4 202	75,5%	189	3,4%	844	15,2%	217	3,9%
16	wyszowski	3 134	2 055	65,6%	37	1,2%	592	18,9%	178	5,7%
17	żyrardowski	2 578	2 060	79,9%	98	3,8%	303	11,8%	139	5,4%

OSOBY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY WE WRZEŚNIU 2008 R.

Lp	Wyszczególnienie	bezrobotni ogółem	do 25 roku życia	% udział w liczbie bezrob. ogółem	kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu	% udział w liczbie bezrob. ogółem	bez doświadczenia zawodowego	% udział w liczbie bezrob. ogółem	długotrwałe bezrobotni	% udział w liczbie bezrob. ogółem	powyżej 50 roku życia	% udział w liczbie bezrob. ogółem	bez kwalifikacji zawodowych	% udział w liczbie bezrob. ogółem	samotnie wychowujące co najmniej jedno	% udział w liczbie bezrob. ogółem	niepełnosprawni	% udział w liczbie bezrob. ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Województwo mazowieckie	175 213	32 942	18,8%	16 653	9,5%	52 871	30,2%	101 494	57,9%	41 009	23,4%	56 054	32,0%	10 777	6,2%	5 915	3,4%
	Obszar ciechanowski	14 764	3 380	22,9%	1 580	10,7%	4 145	28,1%	8 350	56,6%	2 835	19,2%	4 857	32,9%	845	5,7%	420	2,8%
	<i>w tym powiaty:</i>																	
1	ciechanowski	4 076	889	21,8%	491	12,0%	1 028	25,2%	2 248	55,2%	908	22,3%	1 413	34,7%	256	6,3%	133	3,3%
2	mławski	3 182	764	24,0%	280	8,8%	840	26,4%	1 452	45,6%	597	18,8%	634	19,9%	182	5,7%	132	4,1%
3	płoński	4 570	987	21,6%	471	10,3%	1 281	28,0%	2 820	61,7%	854	18,7%	1 848	40,4%	318	7,0%	113	2,5%
4	żuromiński	2 936	740	25,2%	338	11,5%	996	33,9%	1 830	62,3%	476	16,2%	962	32,8%	89	3,0%	42	1,4%
	Obszar ostrołęcki	16 839	4 219	25,1%	2 039	12,1%	6 316	37,5%	10 448	62,0%	3 000	17,8%	4 925	29,2%	859	5,1%	457	2,7%
	<i>w tym powiaty:</i>																	
1	makowski	3 650	917	25,1%	429	11,8%	1 491	40,8%	2 542	69,6%	688	18,8%	1 375	37,7%	109	3,0%	51	1,4%
2	m. Ostrołęka	3 116	560	18,0%	338	10,8%	891	28,6%	1 925	61,8%	702	22,5%	637	20,4%	225	7,2%	128	4,1%
3	ostrołęcki	3 665	1 083	29,5%	404	11,0%	1 340	36,6%	2 095	57,2%	477	13,0%	869	23,7%	147	4,0%	48	1,3%
4	ostrowski	4 160	1 027	24,7%	494	11,9%	1 604	38,6%	2 580	62,0%	769	18,5%	1 205	29,0%	247	5,9%	136	3,3%
5	przasnyski	2 248	632	28,1%	374	16,6%	990	44,0%	1 306	58,1%	364	16,2%	839	37,3%	131	5,8%	94	4,2%
	Obszar płocki	18 625	3 350	18,0%	2 428	13,0%	5 695	30,6%	11 731	63,0%	3 896	20,9%	4 954	26,6%	1 376	7,4%	547	2,9%
	<i>w tym powiaty:</i>																	
1	gostyński	2 958	639	21,6%	376	12,7%	978	33,1%	1 784	60,3%	567	19,2%	1 147	38,8%	187	6,3%	66	2,2%
2	m. Płock	6 893	992	14,4%	751	10,9%	1 694	24,6%	4 354	63,2%	1 758	25,5%	1 362	19,8%	632	9,2%	262	3,8%
3	płocki	5 585	996	17,8%	782	14,0%	1 770	31,7%	3 609	64,6%	1 038	18,6%	1 604	28,7%	342	6,1%	120	2,1%
4	sierpecki	3 189	723	22,7%	519	16,3%	1 253	39,3%	1 984	62,2%	533	16,7%	841	26,4%	215	6,7%	99	3,1%
	Obszar radomski	49 353	8 985	18,2%	3 871	7,8%	14 557	29,5%	31 099	63,0%	10 033	20,3%	17 726	35,9%	1 813	3,7%	1 553	3,1%
	<i>w tym powiaty:</i>																	
1	białobrzeski	1 600	392	24,5%	98	6,1%	472	29,5%	1 020	63,8%	400	25,0%	680	42,5%	20	1,3%	31	1,9%
2	kozienski	3 497	723	20,7%	455	13,0%	1 207	34,5%	2 184	62,5%	758	21,7%	1 008	28,8%	186	5,3%	67	1,9%
3	lipiński	2 204	578	26,2%	262	11,9%	990	44,9%	1 447	65,7%	375	17,0%	545	24,7%	99	4,5%	47	2,1%
4	przysuski	4 382	885	20,2%	383	8,7%	1 685	38,5%	2 995	68,3%	763	17,4%	1 523	34,8%	72	1,6%	70	1,6%

5 m. Radom	17 331	2 402	13,9%	1 076	6,2%	4 466	25,8%	11 644	67,2%	4 128	23,8%	6 758	39,0%	842	4,9%	909	5,2%
6 radomski	13 701	2 693	19,7%	997	7,3%	3 984	29,1%	8 888	64,9%	2 392	17,5%	5 103	37,2%	387	2,8%	267	1,9%
7 szydlowiecki	4 538	814	17,9%	285	6,3%	940	20,7%	1 556	34,3%	846	18,6%	1 443	31,8%	121	2,7%	125	2,8%
8 zwoleński	2 100	498	23,7%	315	15,0%	813	38,7%	1 365	65,0%	371	17,7%	666	31,7%	86	4,1%	37	1,8%
Obszar siedlecki	8 162	2 035	24,9%	889	10,9%	3 296	40,4%	4 581	56,1%	1 544	18,9%	2 049	25,1%	507	6,2%	248	3,0%
<i>w tym powiaty:</i>																	
1 łosicki	1 512	434	28,7%	158	10,4%	815	53,9%	907	60,0%	239	15,8%	353	23,3%	47	3,1%	16	1,1%
2 m. Siedlce	2 806	484	17,2%	259	9,2%	903	32,2%	1 604	57,2%	671	23,9%	744	26,5%	224	8,0%	90	3,2%
3 siedlecki	2 141	592	27,7%	300	14,0%	924	43,2%	1 149	53,7%	303	14,2%	620	29,0%	143	6,7%	55	2,6%
4 sokołowski	1 703	525	30,8%	172	10,1%	654	38,4%	921	54,1%	331	19,4%	332	19,5%	93	5,5%	87	5,1%
Obszar warszawski	67 470	10 973	16,3%	5 846	8,7%	18 862	28,0%	35 285	52,3%	19 701	29,2%	21 543	31,9%	5 377	8,0%	2 690	4,0%
<i>w tym powiaty:</i>																	
1 garwoliński	4 539	1 124	24,8%	266	5,9%	1 768	39,0%	2 760	60,8%	970	21,4%	1 523	33,6%	151	3,3%	49	1,1%
2 grodziski	1 052	190	18,1%	101	9,6%	275	26,1%	337	32,0%	291	27,7%	302	28,7%	123	11,7%	68	6,5%
3 grójecki	2 645	593	22,4%	56	2,1%	854	32,3%	1 390	52,6%	641	24,2%	1 157	43,7%	26	1,0%	68	2,6%
4 legionowski	2 311	397	17,2%	197	8,5%	717	31,0%	1 161	50,2%	678	29,3%	658	28,5%	178	7,7%	117	5,1%
5 miński	3 301	683	20,7%	257	7,8%	868	26,3%	1 706	51,7%	863	26,1%	1 084	32,8%	191	5,8%	114	3,5%
6 nowodworski	1 958	371	18,9%	237	12,1%	529	27,0%	1 009	51,5%	472	24,1%	668	34,1%	219	11,2%	101	5,2%
7 otwocki	2 364	391	16,5%	177	7,5%	568	24,0%	1 168	49,4%	733	31,0%	846	35,8%	214	9,1%	76	3,2%
8 piaseczyński	2 946	384	13,0%	223	7,6%	629	21,4%	1 344	45,6%	844	28,6%	1 060	36,0%	230	7,8%	116	3,9%
9 pruszkowski	2 555	295	11,5%	219	8,6%	785	30,7%	1 433	56,1%	934	36,6%	463	18,1%	229	9,0%	107	4,2%
10 pułtusi	2 484	631	25,4%	329	13,2%	807	32,5%	1 421	57,2%	464	18,7%	796	32,0%	149	6,0%	74	3,0%
11 sochaczewski	2 372	581	24,5%	259	10,9%	885	37,3%	1 220	51,4%	553	23,3%	893	37,6%	153	6,5%	54	2,3%
12 m. st. Warszawa	22 369	1 711	7,6%	1 962	8,8%	5 049	22,6%	11 593	51,8%	8 261	36,9%	6 436	28,8%	2 361	10,6%	1 309	5,9%
13 warszawski zachodni	1 666	156	9,4%	172	10,3%	399	23,9%	905	54,3%	596	35,8%	511	30,7%	161	9,7%	45	2,7%
14 węgrowski	3 632	1 009	27,8%	242	6,7%	1 214	33,4%	2 147	59,1%	694	19,1%	1 160	31,9%	173	4,8%	33	0,9%
15 wołomiński	5 564	1 062	19,1%	567	10,2%	1 549	27,8%	2 716	48,8%	1 484	26,7%	2 052	36,9%	425	7,6%	144	2,6%
16 wyszkowski	3 134	850	27,1%	345	11,0%	1 191	38,0%	1 666	53,2%	637	20,3%	1 145	36,5%	124	4,0%	76	2,4%
17 żyrardowski	2 578	545	21,1%	237	9,2%	775	30,1%	1 309	50,8%	586	22,7%	789	30,6%	270	10,5%	139	5,4%